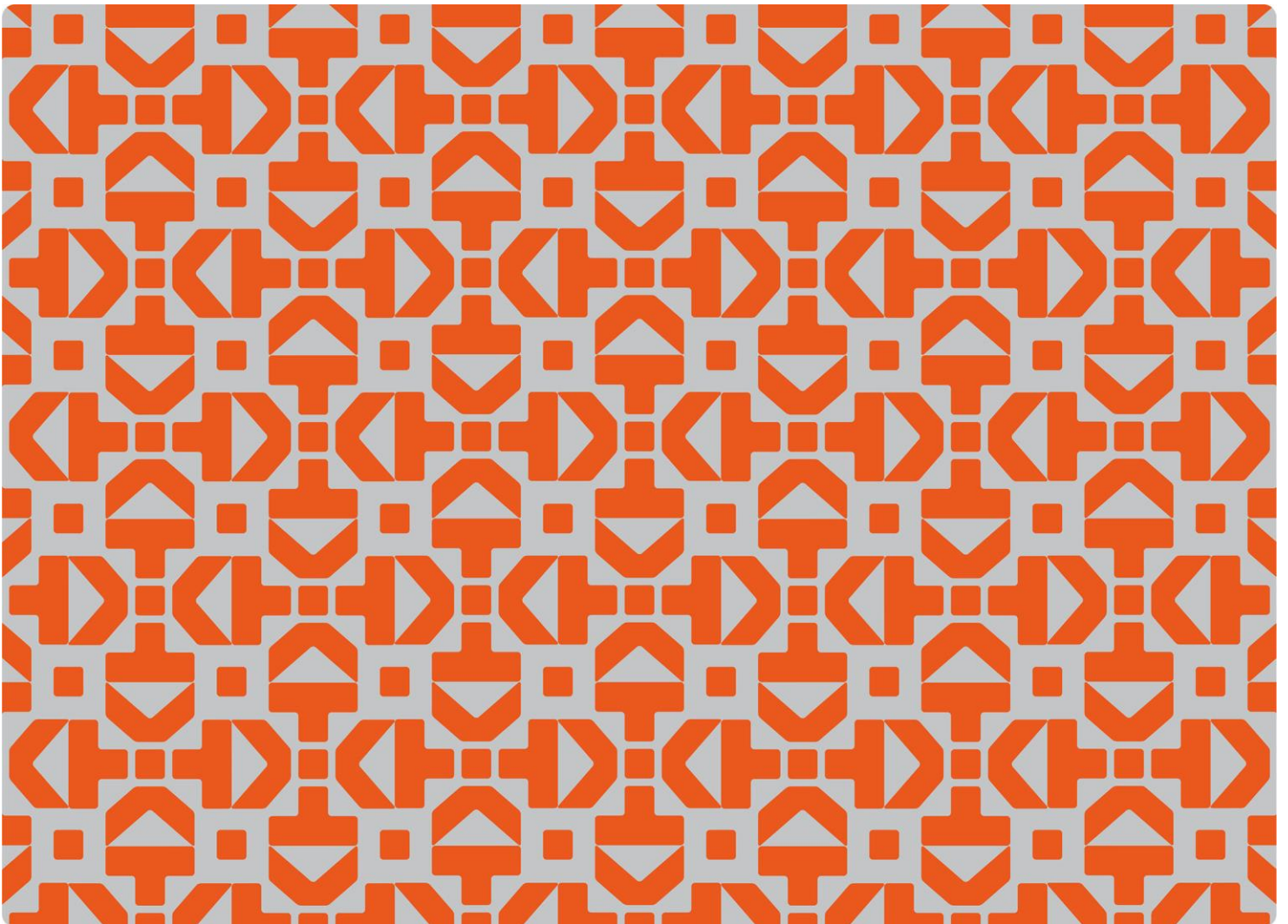

Hovedopptak til høyere utdanning ved universiteter og høgskoler

Juli 2024

Samordna opptak (heretter SO) koordinerer søking og opptak til grunnutdanninger, det vil si utdanninger som normalt bygger på videregående opplæring, ved 27 universiteter og høyskoler. Enkelte høyskoler har ikke opptak gjennom SO, men tar opp til alle sine grunnutdanninger lokalt, mens noen høyskoler har opptak til en del av grunnutdanningene sine lokalt, og en del gjennom SO. Blant grunnutdanninger som ikke er med i det samordnede opptaket kan nevnes Y-vei og TRES som opptak til ingeniørutdanningene og utøvende kunstutdanninger. Opptaket gjennom SO omfatter heller ikke opptak til master (utdanning som bygger på bestått bachelorutdanning), praktisk-pedagogisk utdanning, etter- og videreutdanninger og enkeltemner.

Om faktnotatet

Faktnotatet er basert på søker- og opptakstall frem til og med hovedopptaket 20. juli 2024. Det omfatter registreringer og saksbehandling frem til hovedopptaket, samt tilbud gitt i dette opptaket. Ledige studieplasser ble lagt ut 19. juli, og det ble åpnet for søking til disse 20. juli klokken 09.00. Suppleringsopptak gjennomføres ca. 29. juli, og det vil deretter bli foretatt opptak to ganger i uka ut august. Tall fra supplerings- og etterfyllingsopptak presenteres i sluttstatistikken. Denne viser det endelige resultatet av opptaket.

Faktnotatet leveres på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet, men tilgjengeliggjøres for media, interesseorganisasjoner og publikum på Samordna opptaks nettsider. Tall- og statistikk materialet i notatet er utarbeidet i løpet av kort tid i perioden 17.07–23.07 Vi tar derfor forbehold om at mindre feil kan forekomme. Disse vil bli rettet fortløpende, og det er derfor viktig å benytte siste versjon av notatet.

Følgende definisjoner er brukt i presentasjon av opptakstallene:

- *Planlagte studieplasser* er antall planlagte studieplasser ved lærestedene med opptak gjennom SO.
- *Søkere* er antall personer som har søkt minst ett studiealternativ, uansett prioritet, gjennom SO i det aktuelle opptaket. "Totalt" i tabellene viser totalt antall unike søkere. Det betyr at summen av alle søkere per utdanningsområde er større enn totalt antall personer, da en og samme søker kan ha valgt flere studiealternativer tilhørende ulike utdanningsområder.
- *Søkere behandlet* er antall personer som er saksbehandlet.
- *Søknader førstevalg* er antall søknader på førsteprioritet blant opptil ti (10) studiealternativer på søknaden.
- *Søkere kvalifisert* er antall personer som er saksbehandlet og funnet kvalifisert for minst ett studiealternativ.
- *Søkere ukvalifisert* er antall som er behandlet, men ikke funnet kvalifisert for noen av studiealternativene.
- *Søker tilbud* er antall søkere med tilbud om studieplass.
- *Søkere kvalifisert uten tilbud* er antall kvalifiserte søkere uten tilbud på noen studiealternativer.
- *Lærested* er navnet på lærestedet som er med i SO, som regel lærestedets akronym. For fullstendig oversikt over navnene se: www.samordnaopptak.no/info/kontakt/kontakt-laerestedene/.
- *Stuedsted* er stedet der studiet avholdes eller administreres ved nett- og samlingsbasert.
- *Studiekode* er unik studiekode for hvert studium.
- *Studiumnavn* betegner studiets seneste navn. Vi gjør oppmerksom på at læresteder kan endre studienavn på sine studier fra år til år.

Mer informasjon om statistikk

Statistikk publiseres på: www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall

Videre plan for offentliggjøring av statistikk finnes i informasjonsplanen for Samordna opptak:

www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall/informasjonsplan/

Kontakt lærestedene:

<https://www.samordnaopptak.no/info/kontakt/kontakt-laerestedene/>

Kontakt Samordna opptak:

www.samordnaopptak.no/info/kontakt/kontakt-media/

Innhold

1	Innledning	6
1.1	Hvordan tallene skal forstås	6
1.2	Nye opptaksregler	6
1.3	Notatets innhold og struktur	7
2	Oppsummering av hovedfunn og nøkkeltall for hovedopptaket 2024.....	8
2.1	Hovedfunn	8
2.2	Nøkkeltall	9
3	Opptakstall fordelt på utdanningsområder og -typer	10
3.1	Opptakstall fordelt på utdanningsområder.....	11
3.2	Opptakstall til helsefag.....	15
3.2.1	Opptakstall til sykepleiestudier	16
3.2.2	Opptakstall til medisinstudier	17
3.3	Opptakstall til lærerutdanninger.....	19
3.3.1	Opptakstall til grunnskolelærerutdanningene	22
3.3.2	Opptakstall til lektorutdanning for trinn 8-13	24
3.3.3	Opptakstall til barnehagelærerutdanninger	25
3.3.4	Opptakstall til yrkesfaglærerutdanning	26
3.3.5	Opptakstall til femårig lærerutdanning i praktiske og estetiske fag.....	27
3.4	Opptakstall til IKT-studier.....	28
4	Læresteder og regioner	30
5	Opptakstall fordelt på fylke	33
6	Poenggrenser og konkurranse om studieplasser.....	35
6.1	Studier med høyest poenggrense.....	36
7	Nett-/samlingsbaserte studier, og deltidsstudier.....	42
7.1	Opptakstall til nett- og samlingsbaserte studier	43
7.2	Opptakstall til deltidsutdanninger.....	45
8	Opptak fordelt på kjønn og alder.....	46
8.1	Kjønnfordeling.....	46

8.2	Aldersfordeling.....	49
-----	----------------------	----

1 Innledning

I dette notat presenterer vi resultatene fra årets hovedopptak til universitet og høyskoler, gjennomført 20. juli.¹ Notatets hovedfokus er på presentasjon av tallene på planlagte studieplasser, søkere, og søkere som har mottatt tilbud på de ulike studietilbudene – både overordnet, og brutt ned på ulike dimensjoner som utdanningsinstitusjoner, utdanningsområder, kjønn, alder og hjemfylke. Vi ser på endringer fra fjoråret, samt, der det er aktuelt, på utviklingstrender over de siste 10 årene.

Samordna opptak har også laget et [dynamisk dashboard](#) på våre nettsider som viser søker- og opptakstall for alle utdanningsområder og -typer. Her kan man se og sammenligne søkere førstevalg, søkere med tilbud, og planlagte studieplasser de siste 10 årene, også fordelt på kjønn. I tillegg gir dashboardet en oversikt over hvordan fordelingen er mellom søkere førstevalg, søkere med tilbud og planlagte studieplasser i 2024. En del av informasjonen om søkertall per utdanningsområde og utdanningstype som tidligere har vært beskrevet i kapittel 3 i faktanotatet er erstattet med dette dashboardet.

For ytterligere informasjon, se også:

<https://www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall/index.html>.

1.1 Hvordan tallene skal forstås

Søker- og opptakstallene presentert i dette notatet er hentet på det tidspunktet hovedopptaket er gjennomført og statistikkbasen er oppdatert. Det kan være endringer siden søkertallene ble offentliggjort i april. For eksempel har søkerne kunnet omprioritere søknaden sin frem til 1. juli, og noen søkere trekker søknaden i denne perioden. Antall studieplasser endres også noe når lærestedene vurderer antall søknader opp mot de enkelte tilbudene og justerer disse. Ved sammenligning av årets tall med søker- og opptakstall fra tidligere år, ser vi alltid på tilsvarende fase i opptaket, slik at tall for hovedopptaket blir sammenlignet med hovedopptakene tilbake i tid, og ikke med søkertall ved søknadsfristen eller møtt-tall etter studiestart.

1.2 Nye opptaksregler

Opptaksutvalget ble oppnevnt i 2021 for å gjøre en helhetlig gjennomgang av regelverket for opptak til universitet og høyskoler. Utvalget ga sin utredning, [NOU](#)

¹ Ledige studieplasser ble lagt ut 19. juli, og det ble åpnet for søking til disse 20. juli klokken 09.00. Suppleringsopptak gjennomføres ca. 29. juli, og det vil deretter bli foretatt opptak to ganger i uka ut august.

[2022: 17 Veier inn – ny modell for opptak til universiteter og høyskoler](#), til Kunnskapsdepartementet 1. desember 2022. Utvalget foreslo en ny modell for opptak til høyere utdanning, basert på prinsipper om at regelverket skal være mest mulig rettferdig, effektivt og enkelt å forstå. 5. april i år la Regjeringen fram sine forslag til endringer i opptaksreglene [Meld. St. 20 \(2023–2024\) Opptak til høgare utdanning](#), basert på NOU 2022: 17. Forslagene ble behandlet i Stortinget 05.06. 2024, og fikk tilslutning i henhold til innstillingen (<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=98336>).

De fleste endringene som foreslås vil tidligst kunne innføres i 2027, men Regjeringen åpner for at noen endringer kan tre i kraft tidligere. I år det derfor en egen ordning for å fylle opp ledige studieplasser på enkelte lærer- og sykepleieutdanninger etter hovedopptaket, med endrede spesielle opptakskrav. Det er dermed sannsynlig at flere søkere til disse utdanningene vil få tilbud gjennom opptak til ledige studieplasser på disse utdanningene, sammenlignet med tidligere år.

1.3 Notatets innhold og struktur

I kapittel 2 presenterer vi hovedfunnene samt overordnede nøkkeltall fra årets opptak. I kapittel 3 ser vi nærmere på opptak til studiene innenfor de overordnede utdanningsområdene. Vi ser på overordnede tall, samt nærmere på opptak til helsefag og lærerutdanninger. For informasjon om opptak til øvrige utdanningsområder og -typer, se det [dynamiske dashboardet](#) på Samordna opptaks nettsider. I kapittel 4 og 5 ser vi på opptakstallene i lys av læresteder og regioner. Denne delen dekker blant annet overbooking² ved institusjonene, samt fordeling av søkere på hjemfylke og studiestedslokasjon. Kapittel 6 dekker poenggrenser og konkurranse om plasser på populære studium, mens kapittel 7 og 8 ser på opptak fordelt på hhv. søkerens kjønn og alder, og på enkeltstudienes organisasjonsform (nett/samling og heltid/deltid).

² Overbooking viser til praksis ved lærestedene om å gi tilbud til flere søkere enn det er ledige studieplasser på studiene. Dette gjøres fordi mange studenter aldri svarer på tilbudet sitt, eller møter opp til studiestart. Dersom lærestedene ikke overbooket, ville flere søkere få tilbud om studieplass etter studiestart. Les mer om overbooking her: <https://www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall/overbooking/>

2 Oppsummering av hovedfunn og nøkkeltall for hovedopptaket 2024

2.1 Hovedfunn

Antallet planlagte studieplasser og søkere til høyere utdanning fortsetter å øke.

- Ved årets hovedopptak er det utlyst 63 830 studieplasser fordelt på 1 338 studier ved 27 universiteter og høyskoler gjennom Samordna opptak, en økning på 1,7 prosent sammenlignet med 2023.
- Ved hovedopptaket er det registrert 140 957 søkere, som er en økning på 4,6 prosent sammenlignet med fjoråret.
- Blant disse er 126 250 av søkerne kvalifiserte for minst ett av studiene de søker på. Dette utgjør en andel på nesten 90 prosent av søkermassen, omtrent det samme som i 2023.

Tallet på søkere med tilbud om studieplass øker; andelen av søkere som har fått tilbud holder seg stabil.

- 109 498 søkere har fått tilbud om studieplass til universiteter og høyskoler i 2024. Dette er en oppgang på 4,7 prosent fra året før. Andelen søkere som har fått tilbud er imidlertid omtrent den samme som i 2023 (78%).
- Blant de som har fått tilbud om studieplass i år, har 66 923 kommet inn på førstevalget sitt. Dette tilsvarer 61 prosent av den totale søkermassen, omtrent samme andel som året før.
- 126 250 av søkerne var kvalifisert til minst ett av sine studieønsker. Blant disse står 16 752 uten tilbud om studieplass etter hovedopptaket. Dette utgjør ca. 13 prosent av de kvalifiserte søkerne, omtrent den samme andelen som året før.

Fremdeles nedgang i søkere og opptak til sykepleie og lærerutdanninger. Medisin øker.

- På tross av en økning i antall søknader med sykepleie som førstevalg, ser vi en nedgang i antallet søkere som har mottatt tilbud.
- Selv om antallet tilbud til sykepleiestudier går ned, ser vi at helsefagene som helhet øker. Dette henger blant annet sammen med økt antall både av førstevalgssøkere og søkere med tilbud til medisnutdanningene, der medisin i år tilbys på totalt fire nye studiesteder på henholdsvis NTNU, UiO og UiB.

- Antallet søkere med tilbud til lærerutdanningene synker. Dette gjelder i hovedsak grunnskolelærerutdanningene trinn 1–7 og trinn 5–10, der vi ser en prosentvis nedgang på henholdsvis 14 og 21 prosent, sammenlignet med fjoråret. Vi ser derimot tendens de siste årene til nedgang i både førstevalgssøkere og søkere med tilbud til de store lærerutdanningene, inkludert lektor- og barnehagelærerutdanninger.

Antall tilbud om studieplass til nett- og samlingsbaserte- og deltidsutdanninger er fortsatt lavt, men øker over tid.

- Andelen søkere med tilbud til både nett- og samlingsbaserte utdanninger og deltidsutdanninger er fortsatt relativt lav, men øker jevnt over tid. I år er 15,3 prosent av alle tilbudene gitt på nettbaserte utdanninger, sammenlignet med 5,7 prosent for ti år siden. Tilsvarende andeler for deltidsutdanninger er 7,7 og 4,2 prosent.

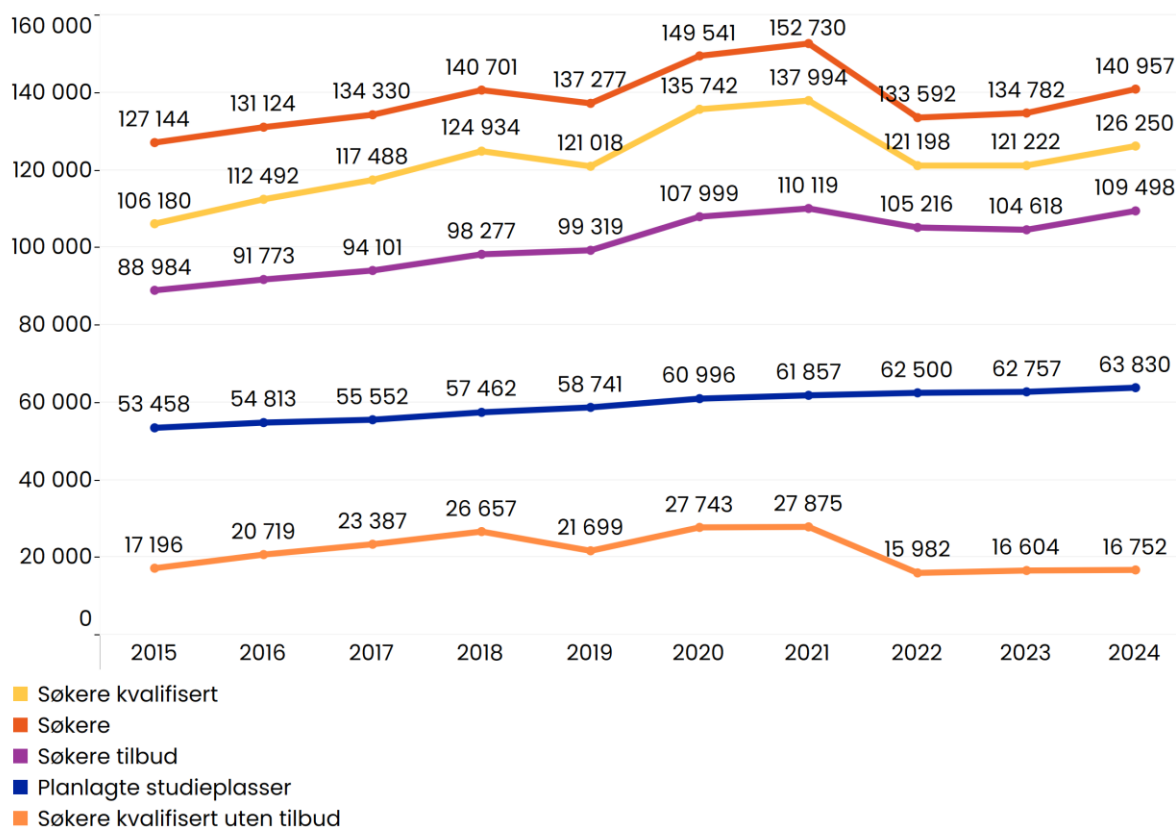
2.2 Nøkkeltall

Tabell 2.1 viser antallet planlagte studieplasser, søkere, kvalifiserte søkere, søkere med tilbud, søkere med tilbud på førstevalget sitt, og kvalifiserte søkere som ikke har mottatt tilbud, for de siste ti årene. Figur 2.1 fremstiller endringene fra tabell 2.1 grafisk.

Tabell 2.1: Utvalgte opptakstall de siste ti årene

År	Planlagte studieplasser	Søkere	Søkere kvalifisert	Søkere tilbud	Søkere tilbud førstevalg	Søkere kvalifisert uten tilbud
2015	53 458	127 144	106 180	88 984	55 034	17 196
2016	54 813	131 124	112 492	91 773	55 415	20 719
2017	55 552	134 330	117 488	94 101	55 598	23 387
2018	57 462	140 701	124 934	98 277	56 453	26 657
2019	58 741	137 277	121 018	99 319	57 482	21 699
2020	60 996	149 541	135 742	107 999	58 629	27 743
2021	61 857	152 730	137 994	110 119	60 996	27 875
2022	62 500	133 592	121 198	105 216	64 744	15 982
2023	62 757	134 782	121 222	104 618	63 264	16 604
2024	63 830	140 957	126 250	109 498	66 923	16 752

Figur 2.1: Utvikling i utvalgte nøkkeltall de siste ti årene

Resultatene fra årets hovedopptak viser en økning i både søkere, kvalifiserte søkere og søkere med tilbud, sammenlignet med de foregående to årene. Søkere og søkere med tilbud øker noe mer enn antallet kvalifiserte søkere, men forskjellene er marginale. Vi er imidlertid fortsatt ikke tilbake til toppunktet under pandemiåret 2021. Når det gjelder planlagte studieplasser og søkere som får tilbud på førstevalget sitt er tallene mer stabile over tid, selv om vi ser en liten oppgang tilsvarende 5,8 prosent i studenter med tilbud på førstevalget, etter en liten nedgang året før. Antallet kvalifiserte søkere som står uten tilbud holder seg stabilt lavt også i år, sammenlignet med perioden 2016–2021, og utgjør totalt litt over 13 prosent av de kvalifiserte søkerne.

3 Opptakstall fordelt på utdanningsområder og -typer

I dette kapittelet presenterer vi opptakstall fordelt på ulike utdanningsområder og -typer, samt på enkelte studier innenfor noen utvalgte områder. Samordna opptak opererer med 16 utdanningsområder med tilhørende utdanningstyper. Utdanningsområder og -typer er faglige kategorier for studieprogrammene, der utdanningsområder er overordnede kategorier (som helsefag, realfag, eller

økonomisk-administrative fag), mens utdanningstyper er underkategorier for enkelte utdanningsområder (for eksempel medisin, odontologi eller sykepleie innenfor helsefag). Det er lærestedene selv som kategoriserer studiene i disse utdanningsområdene.

Merk at det *kan* forekomme endringer i kategoriseringen av studiene fra et år til et annet, og at dette kan påvirke statistikkene fra år til år. Tabell 3.1 viser en oversikt over de 16 utdanningsområdene og tilhørende utdanningstyper.

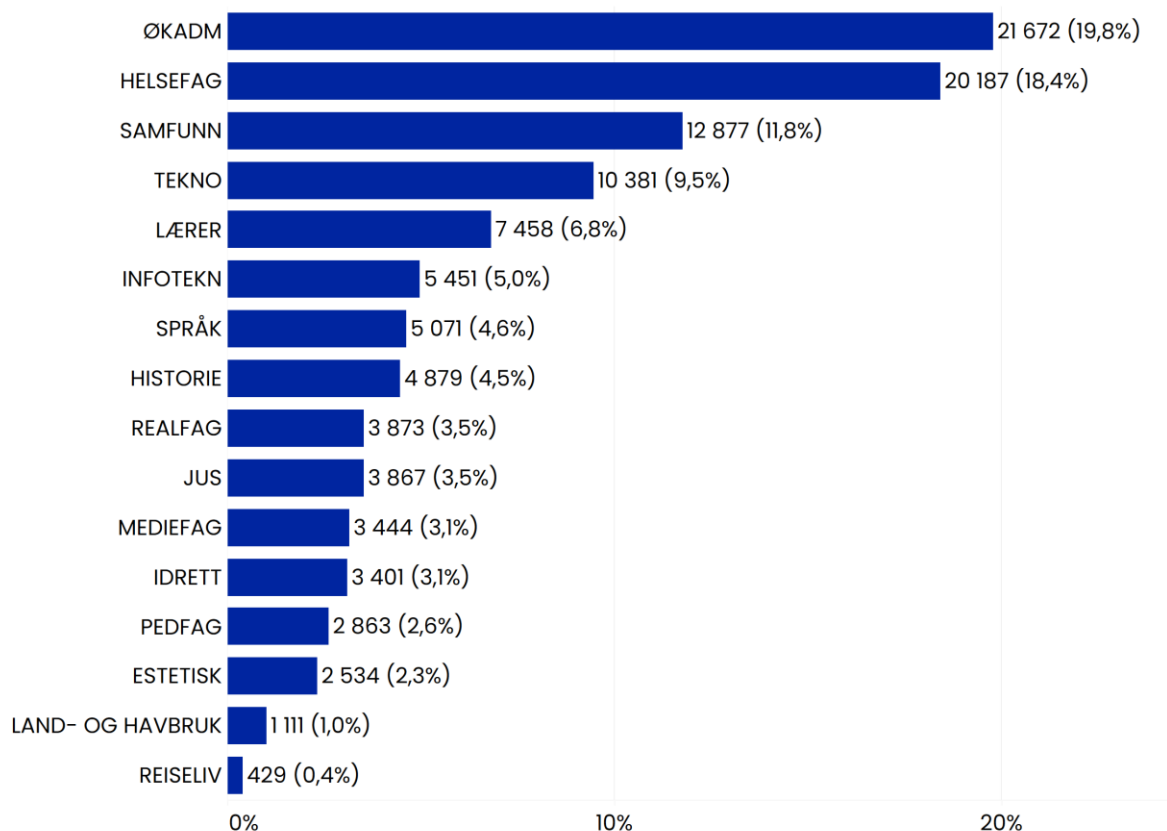
Tabell 3.1: Oversikt over utdanningsområder og -typer

Utdannings- område kortnavn	Utdanningsområde	Utdanningstyper
INFOTEKN	Informasjonsteknologi	Informasjonsteknologi og informatikk
LANDBRUK	Land- og havbruk	Landbruk, husdyrfag, fiskeri, akvakultur, jordbruk, skogbruk
IDRETT	Idrettsfag	Idrettsfag, kroppsøving, friluftsliv
HISTORIE	Historiefag	Historie, religion, idéfag, filosofi, arkeologi
SPRÅK	Språkfag	Språk, litteratur
ESTETISK	Estetiske fag	Estetiske fag, kunst, design og musikk.
HELSEFAG	Helsefag	Medisin, odontologi, sykepleie, sosionom, barnevernspedagog, vernepleier, farmasi, bioingeniør, ortopediingeniør, radiograf, tannpleie
PEDFAG	Pedagogiske fag	Pedagogiske fag.
REISELIV	Reiseliv	Reiselivs-fag og hotellfag.
LÆRER	Lærerutdanninger	Barnehagelærer, grunnskolelærer, faglærer, yrkesfaglærer, lektorutdanning, trafikklærer
SAMFUNN	Samfunnsfag	Samfunnsfag, psykologi
REALFAG	Realfag	Matematikk, kjemi, biologi, fysikk
MEDIEFAG	Mediefag	Journalist, bokbransjefag, bibliotekar, film og TV
TEKNO	Teknologiske fag	Teknologiske fag, ingeniør, sivilingeniør, arkitekt, maritime fag/nautikk
ØKADM	Økonomisk-administrative fag	Økonomi, administrasjon, ledelse
JUS	Juridiske fag	Juridiske fag, rettsvitenskap, politiutdanning og toll

3.1 Opptakstall fordelt på utdanningsområder

Figur 3.1 under viser andel og antall søkere med tilbud fordelt på de ulike utdanningsområdene.

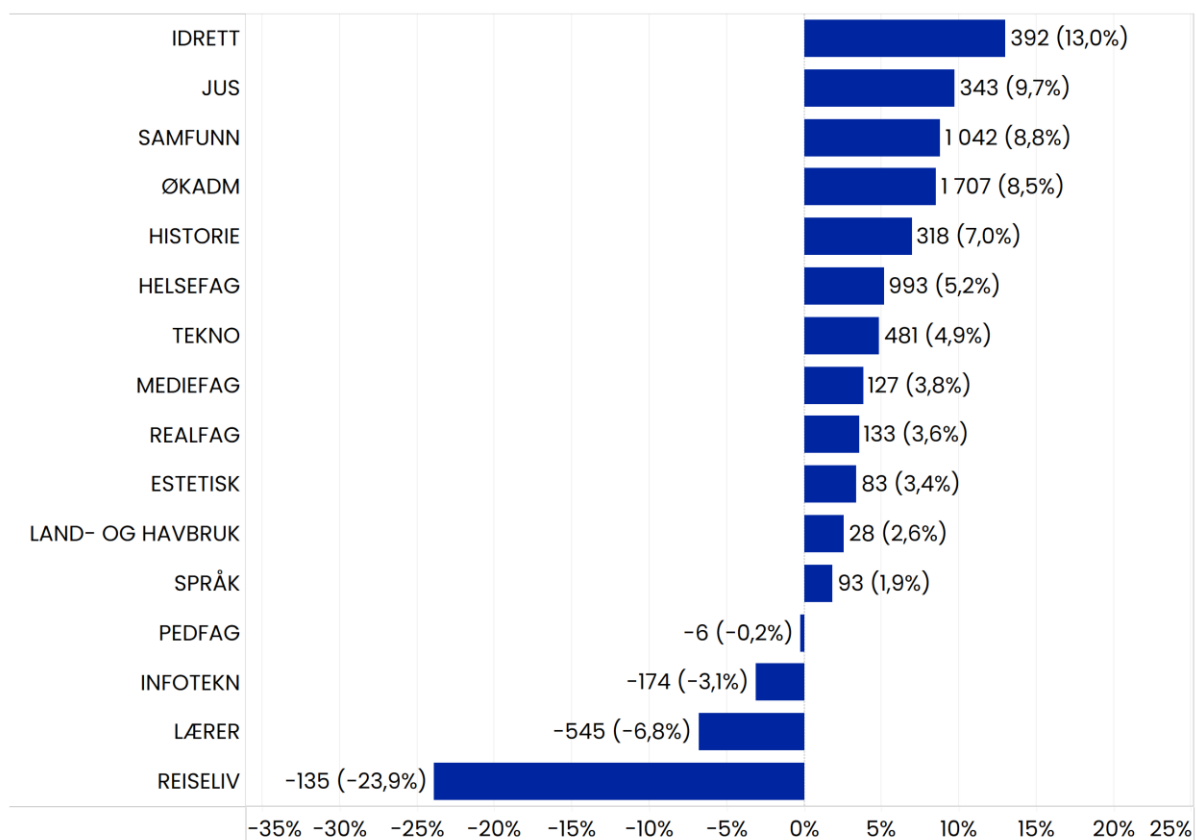
Figur 3.1: Søkere med tilbud i 2024, fordelt på utdanningsområder

Økonomisk-administrative fag er utdanningsområdet med klart flest søkere med mottatt tilbud i 2024 (21 672), tett etterfulgt av helsefag (20 187). Til sammen utgjør disse to utdanningsområdene nesten 40 prosent av søkerne med mottatt tilbud. Vi ser det laveste opptaket til utdanninger innenfor reiseliv – her finner vi kun 0,4 prosent av søkerne med tilbud (429).

Figur 3.2 under viser endring prosentvis og i absolutte tall i antall søkere med tilbud fordelt på de ulike utdanningsområdene fra 2023 til 2024. Merk at utdanningsområdene er rangert fra høyest til lavest *prosentvis endring* i søkere med tilbud, ikke absolutt antall.

Figur 3.2: Endring fra i fjor i søkere med tilbud fordelt på utdanningsområder

Vi ser den klart største prosentvise nedgangen for utdanningene innenfor reiseliv, som også har årets laveste antall søkere med tilbud. Her er nedgangen på nesten 24 prosent, sammenlignet med fjoråret, som blant annet skyldes at tre av de åtte studiene innenfor utdanningsområdet ble avlyst.

Den største nedgangen i absolutte tall ser vi for lærerutdanningene (-545 søkere med tilbud), tilsvarende en nedgang på 6,8 prosent. Vi omtaler opptakstall til lærerutdanningene nærmere i kapittel 3.3. På den andre siden ser vi den største prosentvise oppgangen i søkere med tilbud innenfor idrett, på 13 prosent. Blant annet Norges idrettshøgskole (NIH) og NLA Høgskolen (NLA) tilbyr nye studier innenfor dette utdanningsområdet i år, som bidrar til økningen i søkere med tilbud. Den største oppgangen i absolutte tall ser vi på økonomisk-administrative fag (1707 flere søkere med tilbud), som også er utdanningsområdet med flest søkere med tilbud i år. Nye studier i år som deltidsstudiet «bærekraftig entreprenørskap og innovasjon» og «innovasjon, markedsføring og ledelse» ved NLA kan forklare denne økningen.

Antall søkere med tilbud innenfor hvert utdanningsområde avhenger av flere faktorer, inkludert antall planlagte studieplasser og antall førstevalgssøkere. Den

prosentvise endringen i antall søkere med tilbud ligger ofte tett opp til den prosentvise endringen i antall planlagte studieplasser og førstevalgssøkere.

Tabell 3.2 nedenfor viser antall planlagte studieplasser, søknader førstevalg og søkere med tilbud i henholdsvis 2023 og 2024, samt prosentvis endring fra i fjor til i år. Utdanningsområdene er her rangert fra høyest til lavest prosentvis endring i søkere med tilbud.

Tabell 3.2: Nøkkeltall fordelt på utdanningsområde med endring fra i fjor

Utdanningsområde	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring
IDRETT	1 578	1 615	2,3%	2 832	2 883	1,8%	3 009	3 401	13,0%
JUS	1 994	2 031	1,9%	9 808	9 680	-1,3%	3 524	3 867	9,7%
SAMFUNN	6 230	6 269	0,6%	15 679	17 179	9,6%	11 835	12 877	8,8%
ØKADM	9 166	10 183	11,1%	23 469	25 804	9,9%	19 965	21 672	8,5%
HISTORIE	3 459	3 196	-7,6%	3 585	4 039	12,7%	4 561	4 879	7,0%
HELSEFAG	11 759	12 019	2,2%	29 956	31 855	6,3%	19 194	20 187	5,2%
TEKNO	6 669	6 908	3,6%	14 672	14 996	2,2%	9 900	10 381	4,9%
MEDIEFAG	1 619	1 563	-3,5%	4 211	4 240	0,7%	3 317	3 444	3,8%
REALFAG	2 515	2 536	0,8%	3 534	3 835	8,5%	3 740	3 873	3,6%
ESTETISK	1 574	1 654	5,1%	2 887	2 871	-0,6%	2 451	2 534	3,4%
LAND- OG HAVBRUK	599	564	-5,8%	1 064	1 039	-2,3%	1 083	1 111	2,6%
SPRÅK	3 170	2 964	-6,5%	4 406	4 537	3,0%	4 978	5 071	1,9%
PEDFAG	1 426	1 468	2,9%	2 386	2 379	-0,3%	2 869	2 863	-0,2%
INFOTEKN	2 749	3 086	12,3%	7 262	7 185	-1,1%	5 625	5 451	-3,1%
LÆRER	7 949	7 583	-4,6%	8 613	8 124	-5,7%	8 003	7 458	-6,8%
REISELIV	301	191	-36,5%	418	311	-25,6%	564	429	-23,9%
Totalt	62 757	63 830	1,7%	134 782	140 957	4,6%	104 618	109 498	4,7%

Vi ser at for reiseliv, som har den største nedgangen i søkere med tilbud, er nedgangen i planlagte studieplasser (-36,5%) markant større enn nedgangen i tilbud (-23,9%). Til gjengjeld er økningen i søkere med tilbud til utdanninger innen idrett (13%) betydelig høyere enn økningen i både planlagte studieplasser (2,3%) og førstevalgssøkere (1,8%). Det er også verdt å merke seg økonomisk-administrative fag, med høyest absolutte økning i søkere med tilbud, der den prosentvise økningen for både førstevalgssøkere (9,9%) og tilbud (8,5%) er noe lavere enn økningen i planlagte studieplasser (11,1%).

Videre ser vi at historie har en nedgang i planlagte studieplasser (-7,6%), men en markant økning både i førstevalgssøkere (12,7%) og søkere med tilbud (7%). På den andre siden har antall førstevalgssøkere (-1,1%) og søkere med tilbud (-3,1%) falt for informasjonsteknologiske studier, på tross av en økning i antall planlagte studieplasser (12,3%).

I de neste delkapitlene ser vi nærmere på blant annet utdanningsområdene helsefag og lærerutdanninger. Disse utdanningsområdene får mye oppmerksomhet, og er viktige utdanninger. Samtidig har vi sett et fall i søkertallene til disse utdanningene det siste året. Nytt for året er at regjeringen har åpnet opp for endrede opptakskrav til både sykepleie- og lærerutdanninger. Dette gjør disse utdanningene verdt å se nærmere på. For en oversikt over søker- og opptakstall til de øvrige utdanningstypene, henviser vi til [Samordna opptaks dynamiske dashboard](#).

3.2 Opptakstall til helsefag

«Helsefag» er det utdanningsområdet som har klart flest planlagte studieplasser og førstevalgssøkere, og der nest flest søkere får tilbud om studieplass. Ved årets opptak har 31 855 søkere valgt et studium innenfor helsefag som sitt førstevalg. Dette utgjør 22,6 % av alle søkere. Totalt 20 187 søkere har ved hovedopptaket fått tilbud om studieplass innenfor dette utdanningsområdet, noe som utgjør 18,4 % av alle søkere med tilbud.

Tabell 3.3: Helsefag - opptakstall de ti siste årene

År	Planlagte studieplasser	Søkere	Søknader førstevalg	Søkere kvalifisert	Søkere tilbud	Søkere med tilbud per plass
2015	9 942	51 636	32 133	42 226	15 856	1,6
2016	10 270	56 507	36 355	47 443	16 488	1,6
2017	10 345	58 296	38 008	49 595	16 366	1,6
2018	10 359	61 516	39 341	53 175	16 380	1,6
2019	10 626	59 988	37 115	49 333	16 800	1,6
2020	11 336	63 855	38 924	54 921	17 849	1,6
2021	11 470	63 577	38 998	54 633	18 931	1,7
2022	11 643	54 035	32 329	46 572	19 818	1,7
2023	11 759	51 462	29 956	43 542	19 194	1,6
2024	12 019	54 462	31 855	45 195	20 187	1,7

Utdanningsområdet er delt opp i en rekke utdanningstyper. Tabell 3.4 viser planlagte studieplasser, antall førstevalgssøkere og antall søkere med tilbud ved hver utdanningstype innenfor helsefag ved årets og fjorårets hovedopptak. Utdanningstypene er rangert fra utdanningstypen med størst prosentvis nedgang til størst prosentvis oppgang i søkere med tilbud.

Tabell 3.4: Helsefag fordelt på utdanningstype – opptakstall i hovedopptaket

Utdannings- type	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring
RESEPTAR	145	155	6,9 %	327	279	-14,7 %	262	232	-11,5 %
VETERINÆR	207	197	-4,8 %	794	713	-10,2 %	495	447	-9,7 %
ANNET	332	333	0,3 %	1 612	1 698	5,3 %	599	583	-2,7 %
ERGO	322	300	-6,8 %	505	535	5,9 %	723	718	-0,7 %
SYKEPL	5 354	5 384	0,6 %	8 977	10 005	11,5 %	7 230	7 217	-0,2 %
AUDIO	40	40	0,0 %	53	102	92,5 %	110	110	0,0 %
ERNÆRING	189	217	14,8 %	742	778	4,9 %	444	453	2,0 %
VERNEPL	1 087	1 160	6,7 %	3 322	3 335	0,4 %	1 995	2 171	8,8 %
FARMASI	92	102	10,9 %	258	212	-17,8 %	225	245	8,9 %
SOSIONOM	1 074	1 064	-0,9 %	3 431	3 503	2,1 %	1 803	1 972	9,4 %
BARNEVERN	849	850	0,1 %	1 703	1 809	6,2 %	1 664	1 822	9,5 %
RADIO	230	235	2,2 %	856	865	1,1 %	475	521	9,7 %
BIOING	393	410	4,3 %	873	952	9,0 %	729	802	10,0 %
ODONT	248	255	2,8 %	972	984	1,2 %	492	554	12,6 %
ORTOPEDI	16	16	0,0 %	46	40	-13,0 %	17	20	17,6 %
FYSIO	420	480	14,3 %	2 087	2 387	14,4 %	936	1 116	19,2 %
MEDISIN	761	821	7,9 %	3 398	3 658	7,7 %	995	1 204	21,0 %
Totalt	11 759	12 019	2,2 %	29 956	31 855	6,3 %	19 194	20 187	5,2 %

Merk at de prosentvise endringene ikke er direkte sammenlignbare, da størrelsen på utdanningstypene varierer betraktelig – fra 20 søkere med tilbud på ortopedi i 2024, til 7217 på sykepleie. Det er allikevel verdt å merke seg at medisin står for både den høyeste absolutte og prosentvise økningen i søkere med tilbud i 2024: mens økningen i planlagte studieplasser og førstevalgssøkere er på henholdsvis 7,9 og 7,7 prosent, er økningen i søkere med tilbud på hele 21 prosent.

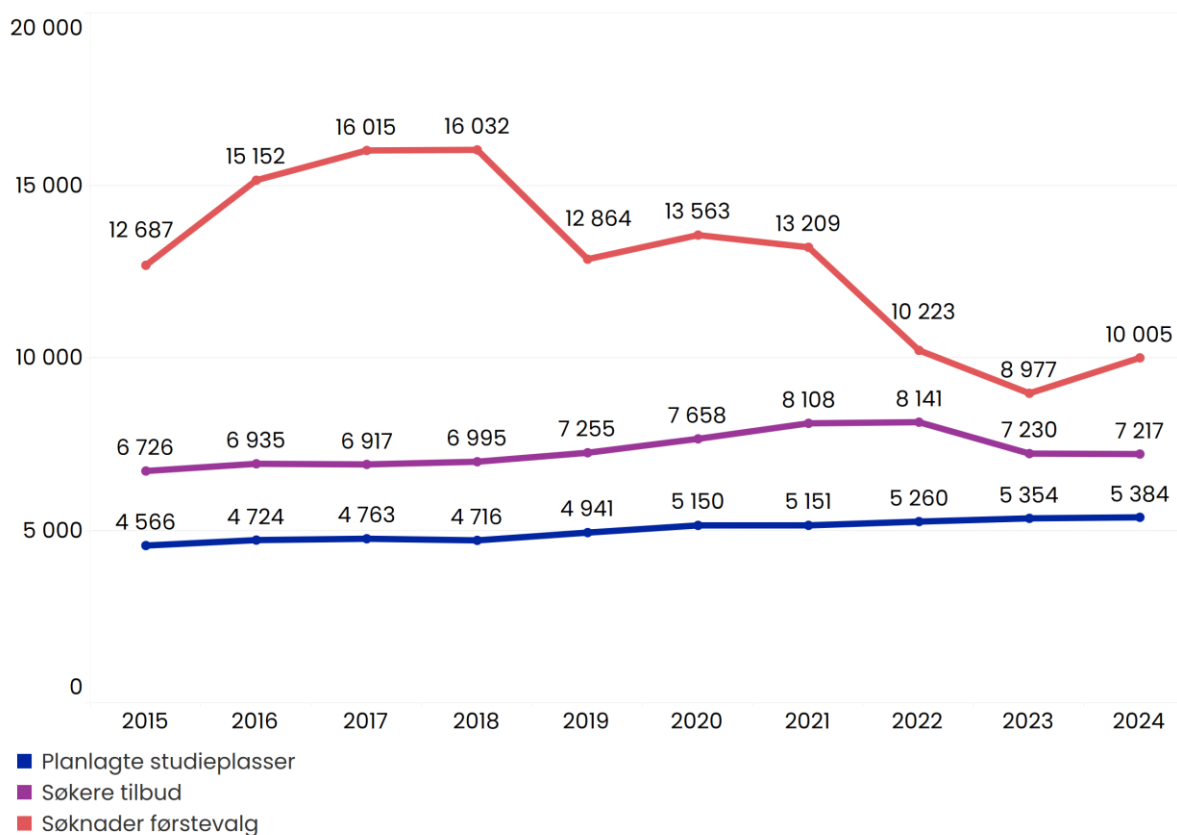
I delkapitlene under ser vi nærmere på utdanningstypene sykepleie og medisin.

3.2.1 Opptakstall til sykepleiestudier

Den største utdanningstypen innen «Helsefag» er «Sykepleie». Ved hovedopptaket er det planlagt 5 384 studieplasser, noe som utgjør 44,8 prosent av alle studieplasser innenfor utdanningsområdet. Totalt 10 005 søkere har valgt et sykepleiestudium som sitt førstevalg. Dette utgjør 7 prosent av alle søkere og 31,4 prosent av alle søkere som har et studium innenfor «Helsefag» som sitt førstevalg.

Figur 3.3 under viser planlagte studieplasser, søknader førstevalg og søkere tilbud til sykepleiestudiene ved hovedopptaket de siste ti årene:

Figur 3.3: Sykepleie – Opptakstall ved hovedopptaket de siste ti årene

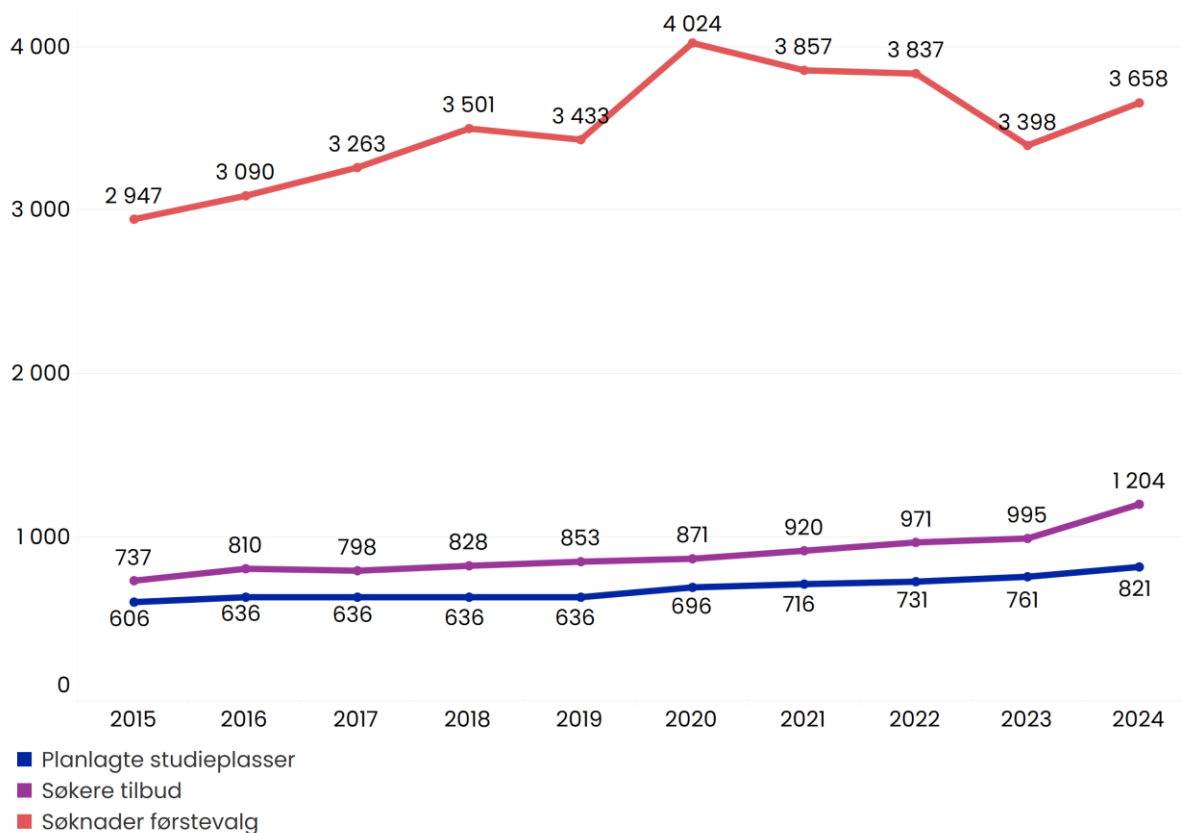

I år ser vi en oppgang i antall førstevalgssøkere til sykepleie, etter en trend med kontinuerlig nedgang siden 2020. Tallet for førstevalgssøkere (10 005) er imidlertid fortsatt langt under det siste toppunktet i 2017 (16015). Vi ser også at på tross av dette, i tillegg til en liten men jevn økning i planlagte studieplasser det siste tiåret, går tallet på søkere med mottatt tilbud noe ned i år, med 13 søkere totalt. Selv om antallet kvalifiserte søkere til sykepleie øker noe – fra 12 901 i 2023 til 13 050 i 2024 – ser vi at *andelen* søkere som kvalifiserer til sykepleiestudiet synker fra ca. 70 prosent i 2023 til ca. 65 prosent i 2024. Regjeringen har besluttet å åpne for at lærestedene kan tilby ledige studieplasser uten karakterkravene i matematikk og norsk for sykepleiestudiene allerede i år, så det er mulig flere vil søke og få tilbud på ledige studieplasser. Dette vet vi imidlertid ikke før opptaket til ledige studieplasser er gjennomført.

3.2.2 Opptakstall til medisinstudier

Figur 3.4 viser planlagte studieplasser, søknader førstevalg og søkere tilbud til medisinstudiene ved hovedopptaket de siste ti årene.

Figur 3.4: Medisin – nøkkeltall de siste ti årene

Etter en gradvis nedgang i førstevalgssøkere til medisin siden 2020, ser vi i år en liten oppgang igjen, til 3 658. Den overordnede trenden de siste 10 årene er at antallet førstevalgssøkere øker, med en større økning i pandemiårene som deretter avtok noe frem mot 2023. Som tidligere nevnt ser vi også at antallet søkere med tilbud øker noe mer i 2024 sammenlignet med tidligere år, og at økningen er større, målt i prosentvis økning, enn økningen i både planlagte studieplasser og førstevalgssøkere sammenlignet med 2023. Vi ser derfor også at søkere med tilbud per studieplass øker noe sammenlignet med tidligere år, fra 1,3 til 1,5.

Tabell 3.5 under viser antall studieplasser, førstevalgssøkere og søkere med tilbud til de ulike medisinstudiene i årets opptak i årets og fjorårets hovedopptak, samt endring fra i fjor.

Tabell 3.5: Opptakstall til de ulike medisinstudiene i år og i fjor

Lære-sted	Studiumnavn	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
		2023	2024	Endring	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring
NTNU	Medisin, Trondheim	119	119	0,0%	777	574	-26,1%	160	160	0,0%
	Medisin, Trondheim/Gjøvik		20			139			30	
	Medisin, Trondheim/Levanger	16	16	0,0%	72	57	-20,8%	28	36	28,6%
	Medisin, Trondheim/Ålesund	20	20	0,0%	85	63	-25,9%	32	42	31,3%
UiB	Medisin, Bergen	185	165	-10,8%	705	629	-10,8%	260	260	0,0%
	Medisin, Bergen/Stavanger		40			311			76	
UiO	Medisin, Oslo, høst	120	115	-4,2%	930	766	-17,6%	135	145	7,4%
	Medisin, Oslo, vår	120	115	-4,2%	322	258	-19,9%	140	155	10,7%
	Medisin, Oslo/Kristiansand, høst		15			295			20	
	Medisin, Oslo/Kristiansand, vår		15			151			20	
UIT	Medisin	181	181	0,0%	507	415	-18,1%	240	260	8,3%
Totalt		761	821	7,9%	3 398	3 658	7,7%	995	1 204	21,0%

Overordnet ser vi en markant nedgang i førstevalgssøkere til samtlige av de etablerte medisinstudiene, samtidig som antallet førstevalgssøkere til de nyopprettede studiestedene for medisin ved NTNU, UiB og UiO er såpass høyt at vi totalt ser en oppgang på 7,7 prosent i førstevalgssøkere til medisinstudier. Blant de nyopprettede studiestedene, ser vi det største tallet på førstevalgssøkere til medisinstudiet Bergen/Stavanger ved UiB (311 førstevalgssøkere). Antallet søkere med tilbud på de etablerte medisinstudiene øker på UiO og UiT, og forblir uendret ved UiB og ved studiested Trondheim på NTNU.

3.3 Opptakstall til lærerutdanninger

Lærerutdanningene omfatter følgende utdanningstyper:

- Grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7 (GLU 1-7)
- Grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10 (GLU 5-10)
- Lektorutdanning for trinn 8-13 (LEKTOR 8-13)

- Barnehagelærerutdanning (BHGLÆRER)
- Yrkesfaglærer (YFAGLÆRER)
- Lærer i praktiske og estetiske fag for trinn 1–13 (LUPE 1–13)
- Lærer – annet (omfatter i år to studier: trafikklærerutdanningene ved Nord universitet og OsloMet – storbyuniversitet. Lærerutdanning for tospråklige ved Universitetet i Agder inngår også i denne utdanningstypen, men ble avlyst i år.

Merk at opptak til praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) gjøres lokalt ved lærestedene, og ikke gjennom Samordna opptak. Utdanningsområdet fikk i 2021 en ny utdanningstype, "Lærerutdanning i praktiske og estetiske fag for trinn 1–13" (LUPE1–13), som gradvis erstattet treårig faglærerutdanning i praktiske og estetiske fag frem til 2023.

Fra og med opptaket 2022 ble det innført et nytt alternativ i det spesielle opptakskravet til grunnskolelærer og 5-årig lektorutdanning. Det nye kravet er:

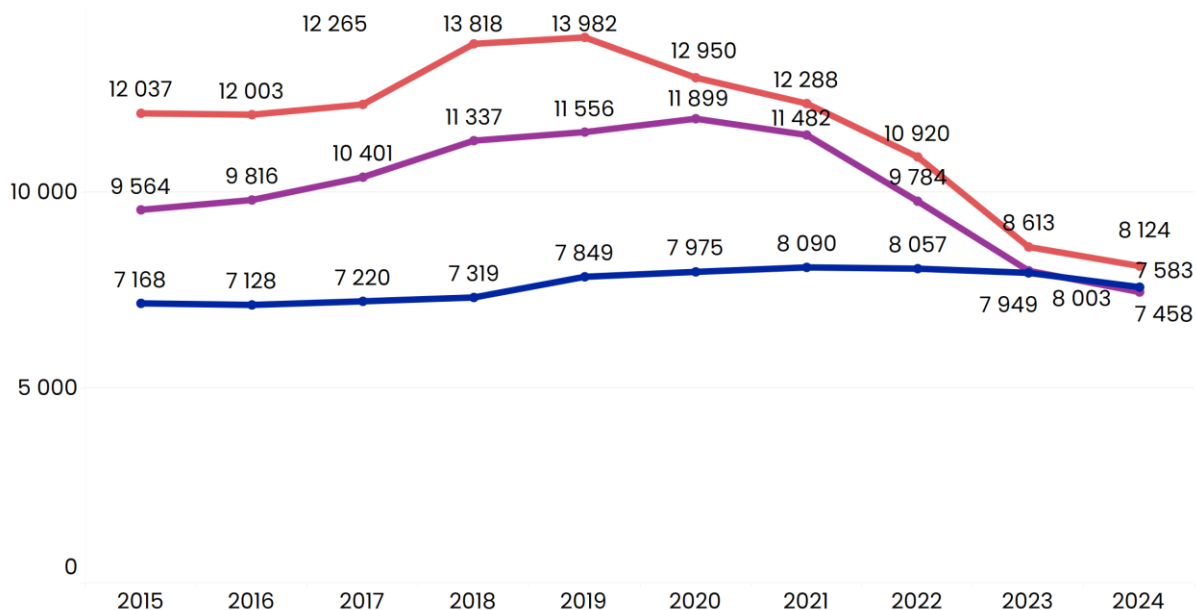
- gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i norsk (393 timer) og
- gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i matematikk (224 timer) og
- minst 40 skolepoeng

For søkere som ikke dekker kravet om minst 40 skolepoeng, gjelder fortsatt følgende krav:

- gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i norsk (393 timer) og
- gjennomsnittskarakter 4 eller bedre i matematikk (224 timer) og
- minst 35 skolepoeng

Figuren 3.6 under viser utviklingen i antall planlagte studieplasser, søknader førstevalg og søkere med tilbud om studieplass for lærerutdanninger for de siste ti årene.

Figur 3.5: Lærerutdanning – nøkkeltall i hovedopptaket de siste ti årene

- Planlagte studieplasser
- Søkere tilbud
- Søknader førstevalg

Selv om antallet planlagte studieplasser har holdt seg forholdsvis jevnt det siste tiåret, har antallet førstevalgssøkere sunket betraktelig, og i større grad enn søkere med tilbud – her er nedgangen på ca. 33 prosent siden 2015, og hele 42 prosent siden toppunktet i 2019. I år er også første gang tallet på søkere med tilbud er *lavere* enn antallet planlagte studieplasser.

Tabell 3.6 under viser antall studieplasser, førstevalgssøkere og søkere med tilbud om studieplass for hver utdanningstype innen lærerutdanningene i år sammenlignet med i fjor.

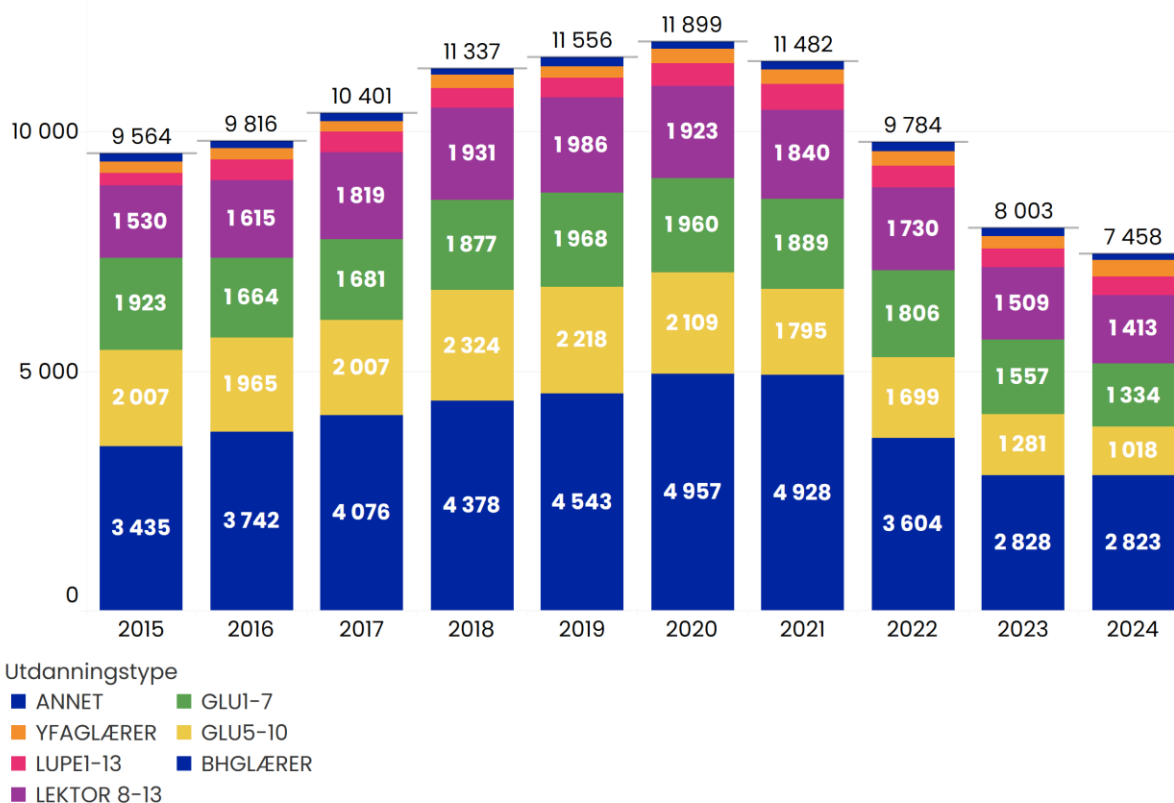
Tabell 3.6: Lærerutdanningene – opptakstall fordelt på utdanningstype sammenlignet med i fjor

Utdanningstype	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring
ANNET	125	100	-20,0%	523	426	-18,5%	170	130	-23,5%
BHGLÆRER	2 818	2 657	-5,7%	2 505	2 523	0,7%	2 828	2 823	-0,2%
GLU1-7	1 633	1 555	-4,8%	1 932	1 676	-13,3%	1 557	1 334	-14,3%
GLU5-10	1 587	1 480	-6,7%	1 271	1 092	-14,1%	1 281	1 018	-20,5%
LEKTOR 8-13	1 219	1 169	-4,1%	1 533	1 479	-3,5%	1 509	1 413	-6,4%
LUPE1-13	282	307	8,9%	377	400	6,1%	396	403	1,8%
YFAGLÆRER	285	315	10,5%	472	528	11,9%	262	337	28,6%
Totalt	7 949	7 583	-4,6%	8 613	8 124	-5,7%	8 003	7 458	-6,8%

De største prosentvise nedgangene i antallet søkere med tilbud (med unntak av utdanningstypen «annet») ser vi for grunnskolelærerutdanningene for trinn 1-7 (-14,3%) og trinn 5-10 (-20,5%). Rett etter barnehagelærer er dette de to største utdanningstypene innenfor lærerutdanningene, og nedgangen bidrar dermed i stor grad til den overordnede nedgangen på utdanningsområdet. Der søkere med tilbud til barnehagelærerutdanningene ligger stabilt, ser vi også en liten nedgang i den tredje største utdanningstypen, lektorutdanningene. Interessant nok ser vi derimot at søkere med tilbud til yrkesfaglærerutdanningene øker markant, med 28,6 prosent sammenlignet med 2023.

Figuren 3.7 under viser antallet søkere med tilbud til lærerutdanningen fordelt på de ulike utdanningstypene for de siste ti årene. Endringer innenfor hver utdanningstype innenfor lærerutdanningene omtales i delkapitlene under.

Figur 3.6: Antall Søkere med tilbud til lærerutdanningene, fordelt på utdanningstyper, de siste ti årene

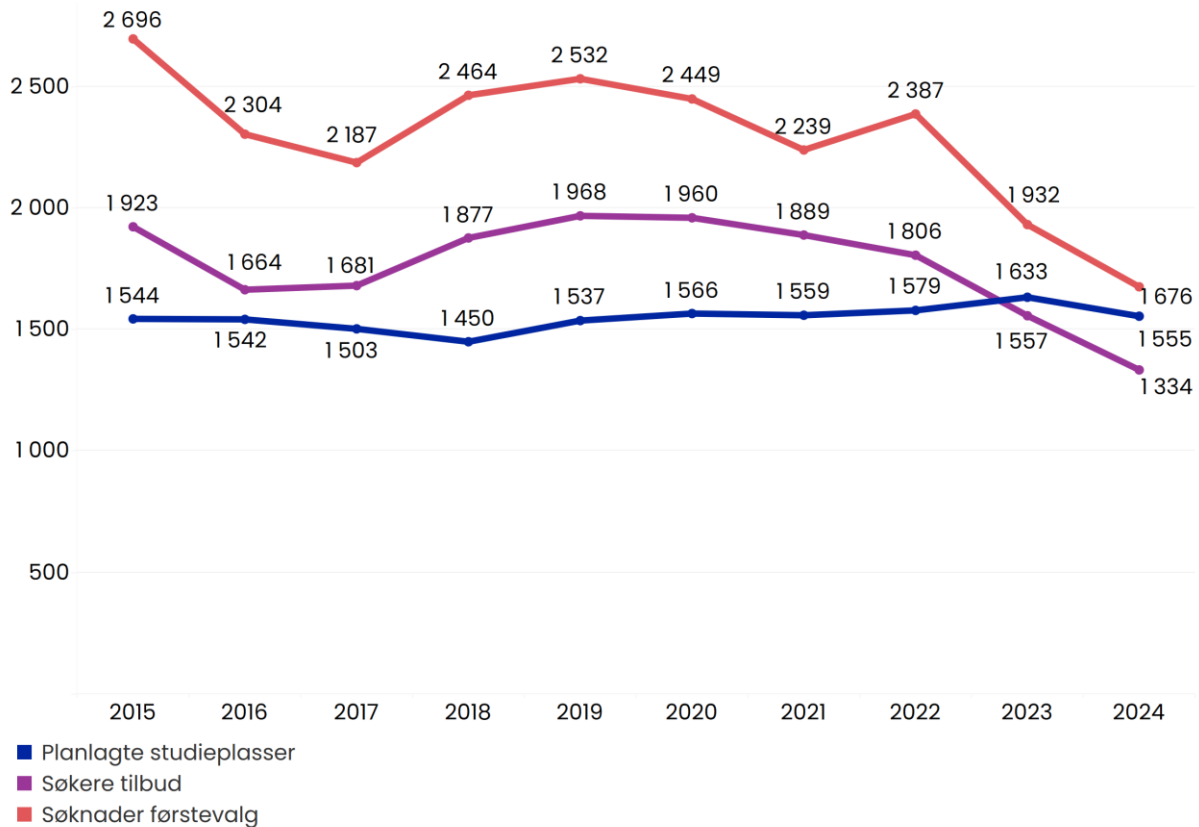

3.3.1 Opptakstill til grunnskolelærerutdanningene

Under viser vi opptakstill til grunnskolelærerutdanningene, det vil si grunnskolelærerutdanningene trinn 1-7 (GLU 1-7) og trinn 5-10 (GLU 5-10), i løpet av de siste 10 årene.

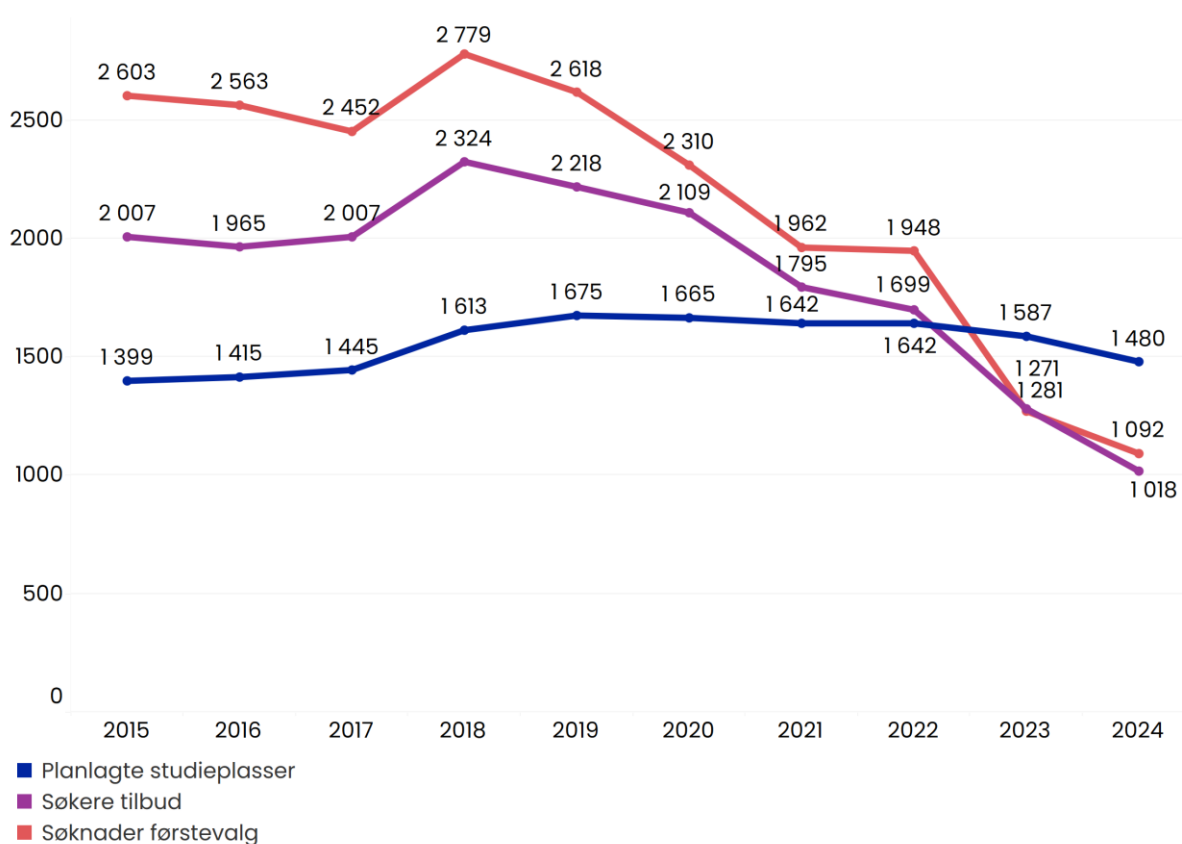
Figurene 3.8 og 3.9 under viser antallet planlagte studieplasser, førstevalgssøkere, og søkere med tilbud for henholdsvis GLU 1-7 og GLU 5-10 de siste ti årene.

Figur 3.7: Grunnskolelærerutdanningen 1-7. trinn - nøkkeltall i hovedopptaket de siste ti årene

Vi ser at antallet førstevalgssøkere til GLU 1-7 har variert noe det siste tiåret. Siden 2015 sank antallet til 2 187 i 2017, før det steg noe de neste par årene, før nok en nedgang fra 2 532 i 2019 til 2 239 2021, og en ny oppgang i 2022. Etter 2022 sank antallet førstevalgssøkere nok en gang frem til det laveste nivået de siste 10 årene vi ser i årets opptak (1 676 førstevalgssøkere). Antallet søkere med tilbud til GLU 1-7 har sunket jevnt og trutt siden 2019, men en noe skarpere nedgang fra 2022. Nedgangen fra 2019 til 2024 er på omtrent 32 prosent. I 2024 er det 0,9 tilbud per planlagte studieplass.

Figur 3.8: Grunnskolelærerutdanningen 5-10. trinn - nøkkeltall til hovedopptaket de siste ti årene

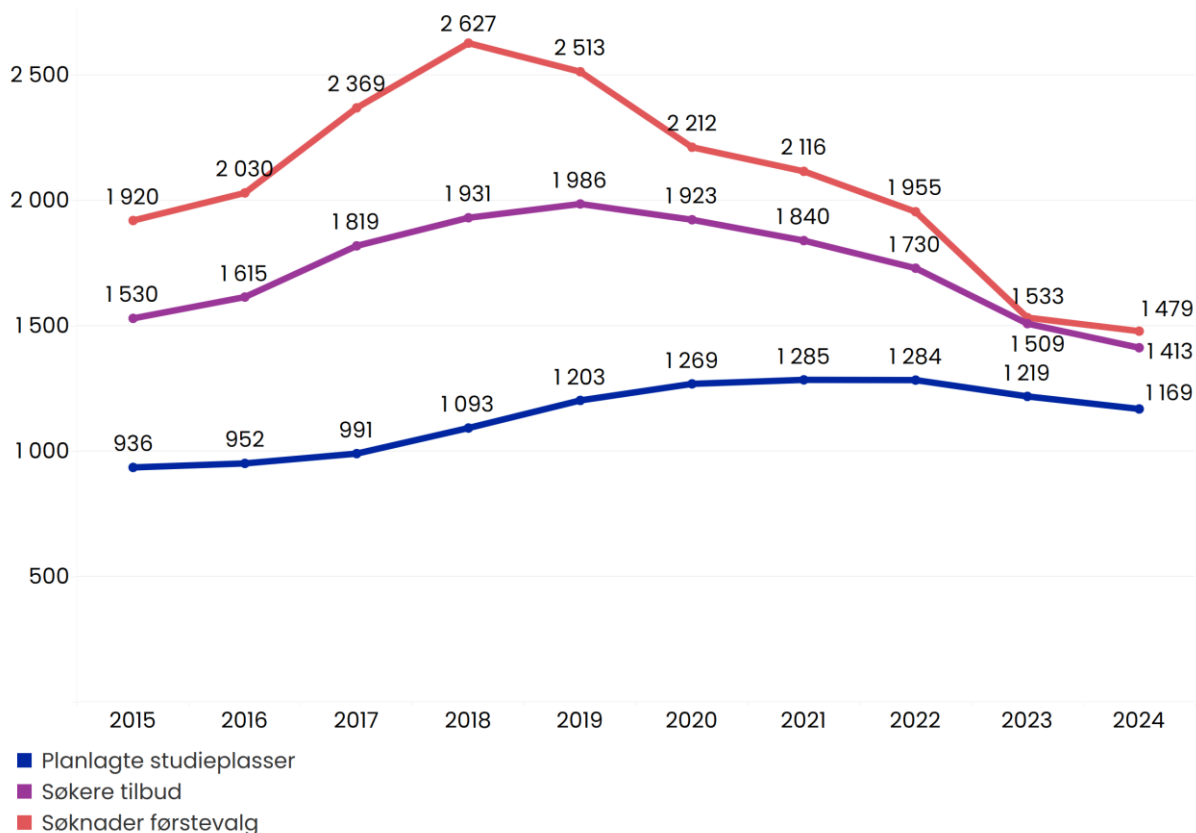

I likhet med GLU 1-7 ser vi at antallet førstevalgssøkere varierer noe, men at den overordnede trenden er en skarp nedgang over tid. Fra toppunktet i 2018 (2779 førstevalgssøkere) har antallet falt omtrent 60 prosent, til 1092 i 2024. Både antallet førstevalgssøkere (1271) og søkere med tilbud (1281) falt *under* antallet planlagte studieplasser i 2023, og denne trenden fortsetter i 2024. I 2024 er det 0,7 tilbud per planlagte studieplass.

3.3.2 Opptakstall til lektorutdanning for trinn 8-13

Figur 3.10 under viser antall førstevalgssøkere, tilbud om studieplass og studieplasser til lektorutdanningen de siste ti årene.

Figur 3.9: Lektorutdanning for trinn 8-13 – nøkkeltall i hovedopptaket de siste ti årene

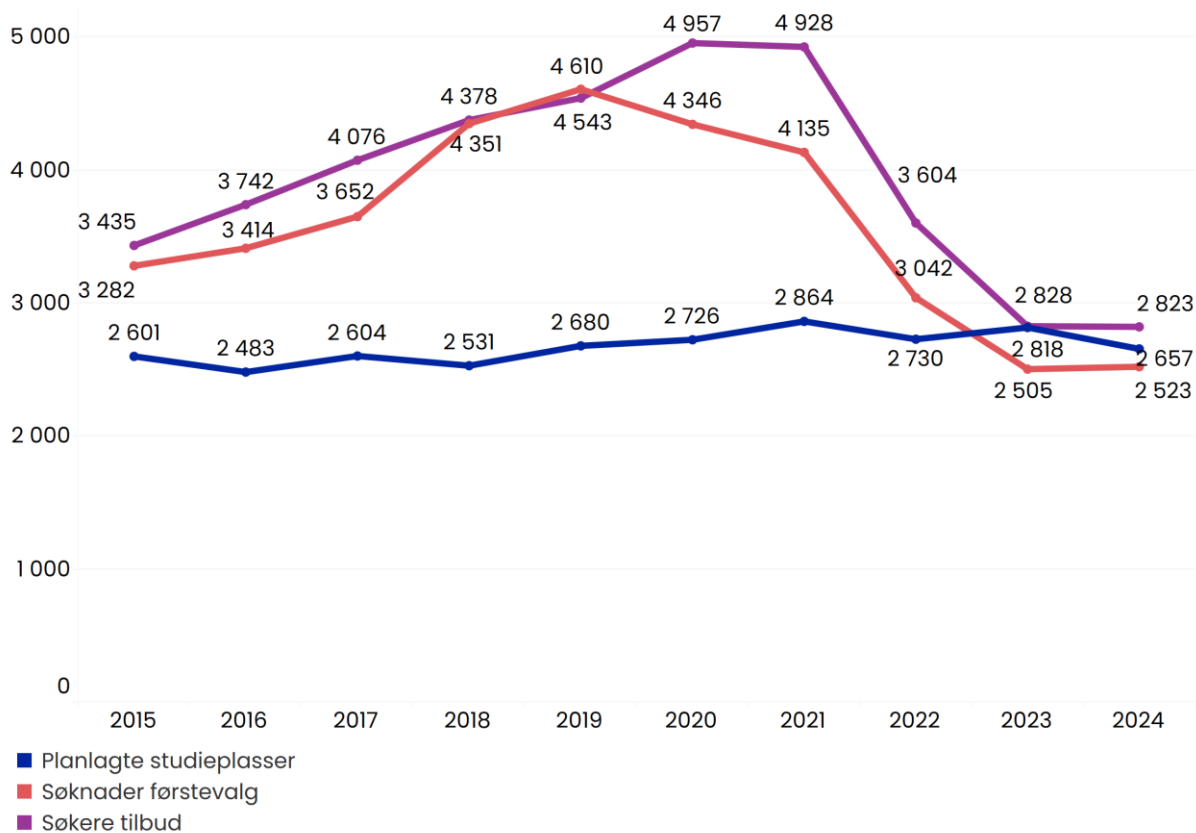

I liket med grunnskoleutdanningene ser vi også for lektorutdanningen at antallet førstevalgssøkere har sunket jevnt over tid. Fra 2018 til 2024 sank antallet fra 2627 til 1479, en nedgang på nesten 44 prosent. Tilsvarende har antallet søkere med tilbud falt jevnt, fra 1986 i 2019 til 1413 i 2024, men her er trenden ikke like skarp, og tilsvarer en nedgang på rundt 29 prosent. I motsetning til grunnskolelærerutdanningene har antallet førstevalgssøkere og søkere med tilbud til lektoreutdanningene ikke falt under antallet planlagte studieplasser. I 2024 er det 1,2 tilbud per planlagte studieplass.

3.3.3 Opptakstall til barnehagelærerutdanninger

Figur 3.11 under viser antall tilbud gitt, førstevalgssøkere og studieplasser til barnehagelærerutdanningen de siste ti årene.

Figur 3.10: Barnehagelærerutdanningen – nøkkeltall i hovedopptaket de siste ti årene

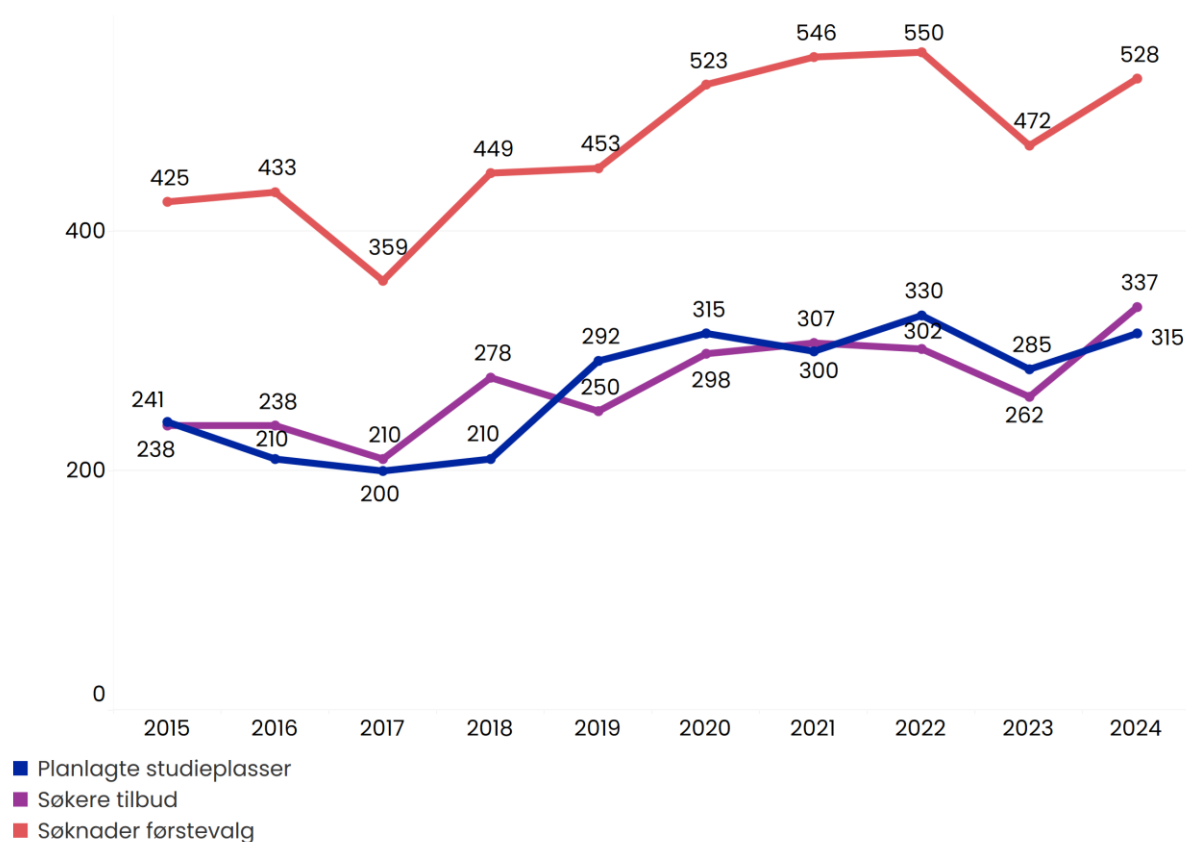

I liket med både grunnskoleutdanningene og lektorutdanningene har antallet førstevalgssøkere sunket jevnt over tid. For barnehagelærerutdanningene startet nedgangen i 2019, og siden da har antallet førstevalgssøkere sunket fra 4610 til 2523 i 2024 – en nedgang på omtrent 45 prosent. Antallet søkere med tilbud har også falt over tid, men her begynner nedgangen for alvor fra 2021. Mellom 2021 og 2024 falt antallet søkere med tilbud med nesten 43 prosent – fra 4928 til 2823. For barnehagelærerutdanningene er det kun antallet førstevalgssøkere som har falt under antallet planlagte studieplasser. Antallet førstevalgssøkere går imidlertid ikke betraktelig ned i 2024 sammenlignet med 2023. I 2024 er det 1,1 tilbud per planlagte studieplass.

3.3.4 Opptakstall til yrkesfaglærerutdanning

Figur 3.12 under viser antall førstevalgssøkere, tilbud gitt og studieplasser til yrkesfaglærerutdanningene de siste ti årene.

Figur 3.11: Yrkesfaglærerutdanning – nøkkeltall i hovedopptaket de siste ti årene

Yrkesfaglærerutdanning utgjør en svært liten del av lærerutdanningene – kun 4,5 prosent av søkere med tilbud innenfor utdanningsområdet tilhører yrkesfaglærerutdanningene. Det er allikevel verdt å merke seg at vi ser en økning i både planlagte studieplasser, førstevalgssøkere, og søkere med tilbud innenfor denne utdanningstypen i 2024, sammenlignet med året før. Ut fra trendene over tid, ser vi imidlertid at dette i hovedsak er en retur til tidligere nivå etter en midlertidig nedgang i 2023 – antallet førstevalgssøkere ligger på tross av oppgangen fortsatt under nivået både i 2021 og 2022.

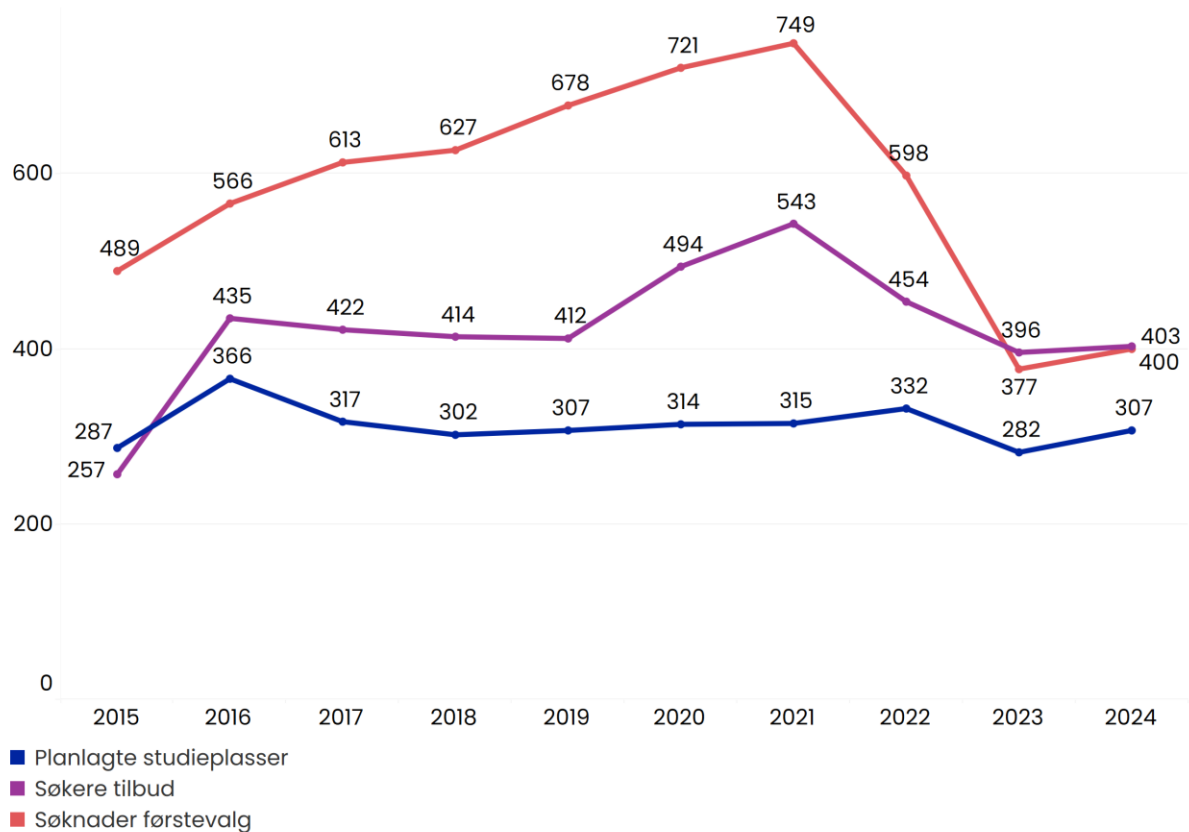
3.3.5 Opptakstall til femårig lærerutdanning i praktiske og estetiske fag

Utdanningstypen «faglærerutdanning» var en treårig lærerutdanning som kvalifiserer for undervisning på trinn 1-13. Utdanningen er avviklet og erstattet av den femårige utdanningen lærerutdanning i praktiske og estetiske fag for trinn 1-13 (LUPE1-13). Utdanningen gir undervisningskompetanse i inntil tre fag på trinnene 1-13. I 2023 hadde alle som tilbyr lærerutdanning i praktiske og estetiske fag gått over til den femårige utdanningen. Siste opptak til den treårige faglærerutdanningen var i 2022.

Selv om LUPE1-13 er ny utdanningstype fra 2021, og utdanningen er gått fra en treårig utdanning til en femårig utdanning, velger vi å se de to utdanningene

samlet med henhold til trender over tid. Figur 3.13 viser planlagte studieplasser, førstevalgssøkere og søkere med tilbud for faglærerutdanningen og LUPE 1-13 samlet.

Figur 3.12: Nøkkeltall fordelt på faglærer og lærer 1-13. trinn de siste ti årene

Vi ser et tydelig fall i antallet førstevalgssøkere i 2021. Først i 2024 får vi en liten oppgang sammenlignet med 2023, fra 377 til 400 førstevalgssøkere. Søkere med tilbud faller også i samme periode, og har på samme vis en liten oppgang i 2024. Antallet planlagte studieplasser har holdt seg forholdsvis stabilt.

Grunnen til lave tilbudstall i 2015 var fordi det fra dette opptaket ble innført skjerpede opptakskrav for faglærerutdanningen.

3.4 Opptakstall til IKT-studier

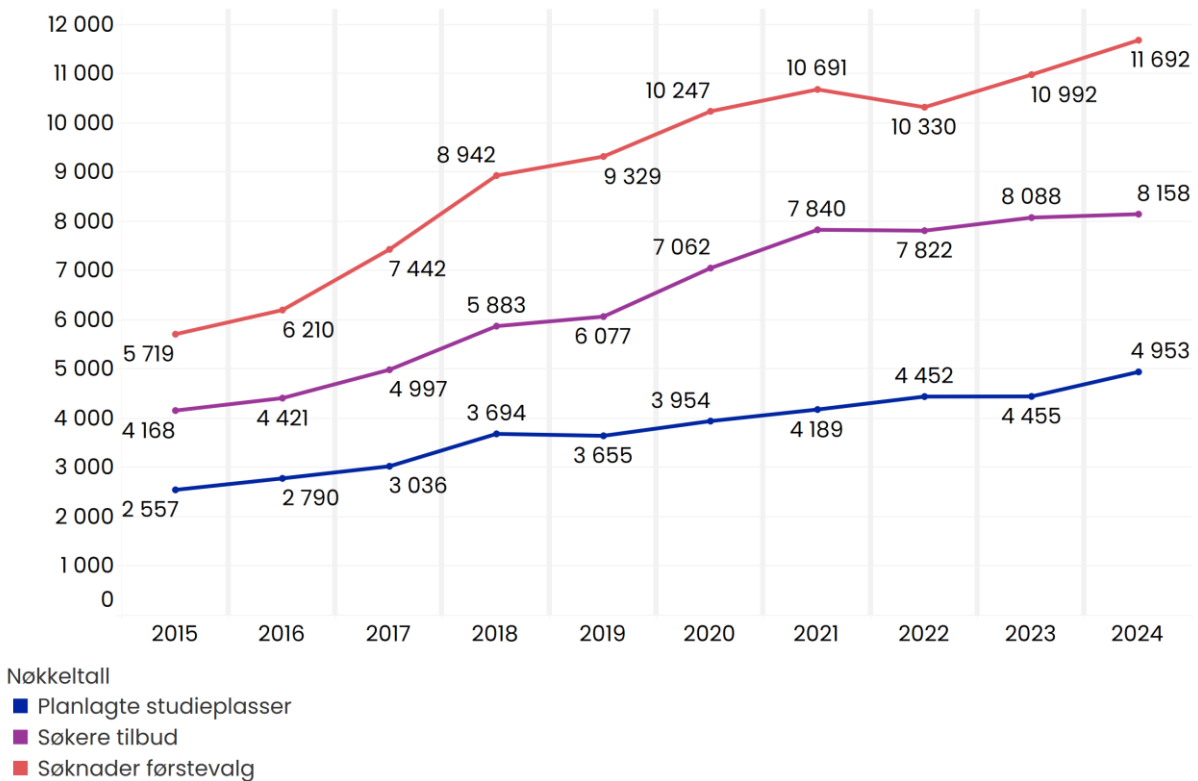
Vi ser her på søking til studier innenfor Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT). IKT er ingen egen utdanningstype under dagens inndeling, men ligger under ulike utdanningsområder som teknologiske fag, informasjonsteknologi, realfag og

mediefag. Vi har derfor samlet disse studiene under ett, slik at det enklere skal kunne se utviklingen innenfor IKT-feltet.³

Figur 3.12 viser utviklingen i førstevalgsøkere, søkere med tilbud og studieplasser til IKT-rettede studier de siste ti årene.

Figur 3.13: Nøkkeltall til IKT de siste ti årene

Figur 31: IKT - nøkkeltall de ti siste årene

Figuren viser at det har vært en jevn økning i både studieplasser, førstevalgsøkere og søkere med tilbud til IKT-rettede studier de siste ti årene. Det har aldri før vært så mange studieplasser, førstevalgsøkere eller søkere med tilbud, som det er i år.

Totalt er det 28 397 søkere til IKT-utdanningene. Blant disse er 24 498, eller ca. 86 prosent, kvalifiserte søkere. Denne andelen er omtrent lik som fjoråret.

³ Utvalget består av alle studier innenfor utdanningsområdet «informasjonsteknologi», samt studier i andre utdanningsområder som viser til IT, IKT, informatikk, data eller informasjonsteknologi i navnet på utdanningen. Vi tar stikkprøver hvert år for å undersøke om alle relevante studier er fanget opp, men tar forbehold om at metoden gjør at enkeltstudier kan falle utenfor. De aller fleste relevante studier er imidlertid dekket av uttrekket.

I år har 7,5 prosent av alle søkere med tilbud fått tilbud ved et IKT-rettet studium, sammenlignet med 7,7 prosent i 2023. Det er gitt tilbud til 8158 søkere, fordelt på 4953 studieplasser – en økning i tilbud på rett under 1 prosent. Tilbudstallene har holdt seg forholdsvis stabile siden 2021, etter en skarp økning mellom 2019 og 2021. Sammenlignet med 2023 øker imidlertid antallet planlagte studieplasser med 11,2 prosent. Samtidig øker antallet førstevalgssøkere med 6,4% – fra 10 992 i 2023 til 11 692 i 2024. Det er ved årets opptak 1,6 søkere med tilbud per studieplass, ned fra 1,8 i 2023.

4 Læresteder og regioner

Vi ser i dette kapitlet på opptakstall fordelt på de ulike lærestedene som inngår i det samordnede opptaket. En oversikt over alle læresteder som inngår i det samordnede opptaket finnes på:

<https://www.samordnaopptak.no/info/kontakt/kontakt-laerestedene/>

Tabell 4.1 under viser utvalgte opptakstall per lærested for hovedopptaket i 2023 og 2024, samt prosentvis endring i opptakstall fra fjoråret.

Tabell 4.1: Opptakstall i hovedopptaket til lærestedene 2023–2024.

Lærested	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring
AHO	110	110	0,0 %	1 293	1 054	-18,5 %	110	110	0,0 %
AHS	230	240	4,4 %	294	307	4,4 %	347	363	4,6 %
DMMH	400	365	-8,8 %	290	293	1,0 %	337	356	5,6 %
FIH	300	115	-61,7 %	154	173	12,3 %	182	195	7,1 %
HIM	957	1342	40,2 %	1 722	2 316	34,5 %	2 373	2 263	-4,6 %
HINN	4 085	4 105	0,5 %	8 316	9 334	12,2 %	6 724	6 836	1,7 %
HIØ	1 581	1 686	6,6 %	2 969	3 047	2,6 %	2 806	2 847	1,5 %
HVL	3 889	3 786	-2,7 %	7 082	7 965	12,5 %	6 053	6 596	9,0 %
HVO	888	888	0,0 %	1 045	894	-14,5 %	1 166	1 111	-4,7 %
LDH	262	266	1,5 %	734	666	-9,3 %	440	448	1,8 %
MF	230	260	13,0 %	140	159	13,6 %	219	310	41,6 %
NHH	500	500	0,0 %	2 157	2 781	28,9 %	861	925	7,4 %
NIH	315	387	22,9 %	1 205	1 297	7,6 %	789	1040	31,8 %
NLA	1 352	1 279	-5,4 %	1 297	2 078	60,2 %	2 189	3 321	51,7 %
NMBU	1 405	2 210	57,3 %	3 630	4 170	14,9 %	3 670	3 912	6,6 %
NORD	2 979	2 746	-7,8 %	4 129	4 215	2,1 %	4 326	4 274	-1,2 %
NTNU	9 553	9 568	0,2 %	23 734	23 522	-0,9 %	17 200	17 416	1,3 %
OSLOMET	5 129	5 387	5,0 %	13 996	13 998	0,0 %	9 267	9 472	2,2 %

PHS	500	500	0,0 %	2 043	1 513	-25,9 %	539	548	1,7 %
SA/SH	85	40	-52,9 %	47	11	-76,6 %	28	5	-82,1 %
UIA	3 480	3 412	-2,0 %	6 154	6 083	-1,2 %	5 308	5 395	1,6 %
UIB	4 189	4 151	-0,9 %	10 592	11 327	6,9 %	8 071	8 296	2,8 %
UIO	6 244	6 430	3,0 %	18 456	19 107	3,5 %	11 584	11 888	2,6 %
UIS	2 380	2 417	1,6 %	5 816	6 206	6,7 %	4 330	4 790	10,6 %
UIT	6 107	6 010	-1,6 %	8 491	8 925	5,1 %	7 512	8 257	9,9 %
USN	4 470	4 581	2,5 %	6 844	7 364	7,6 %	6 591	6 928	5,1 %
VID	1 137	1 049	-7,7 %	2 152	2 152	0,0 %	1 596	1 596	0,0 %

På institusjonsnivå skiller NLA seg ut med den største økningen i søkere med tilbud sammenlignet med 2023, både i absolutte tall (1132) og i prosentvis økning (51,7%). De har også den høyeste prosentvise økningen i førstevalgssøkere (60,2%), og er også blant institusjonene med høyest økning i førstevalgssøkere i absolutte tall. Dette ser vi på tross av at NLA har en nedgang på 5,4 prosent i antallet planlagte studieplasser. Både NIH og Menighetsfakultetet skiller seg også ut med høy prosentvis økning i søkere med tilbud fra 2023, men her er naturligvis økningen i absolutte tall en del lavere. Høgskolen i Molde (HiM) skiller seg ut som en av de få institusjonene med nedgang i søkere med tilbud (ned 110), dette på tross av en økning i planlagte studieplasser på hele 40,2 prosent sammenlignet med 2023.

I tillegg til HiM ser vi blant de større institusjonene at NMBU (57,3%) har størst økning i planlagte studieplasser sammenlignet med fjoråret for, i tillegg til en økning i søknader med tilbud på 6,6 prosent. Størst nedgang i planlagte studieplasser ser vi for FiH (-61,7%) og SA (-52,9%) – begge forholdsvis små institusjoner. De øvrige institusjonene holder antallet planlagte studieplasser mer eller mindre stabilt sammenlignet med fjoråret.

Etter NLA ser vi størst prosentvis økning i antall førstevalgssøkere for HiM (34,5%) og Norsk Handelshøyskole (NHH) (28,9%). For sistnevnte ser vi økning på tross av uendret antall planlagte studieplasser fra 2023. Den største prosentvise nedgangen i førstevalgssøkere blant de større institusjonene ser vi for PolitiHøgskolen (-25,9%). Den største prosentvise nedgangen totalt står SA/SH for (-76,6%), men her er det så få planlagte studieplasser og søkere i utgangspunktet, at svært små endringer gir store utslag i prosentvis endring.

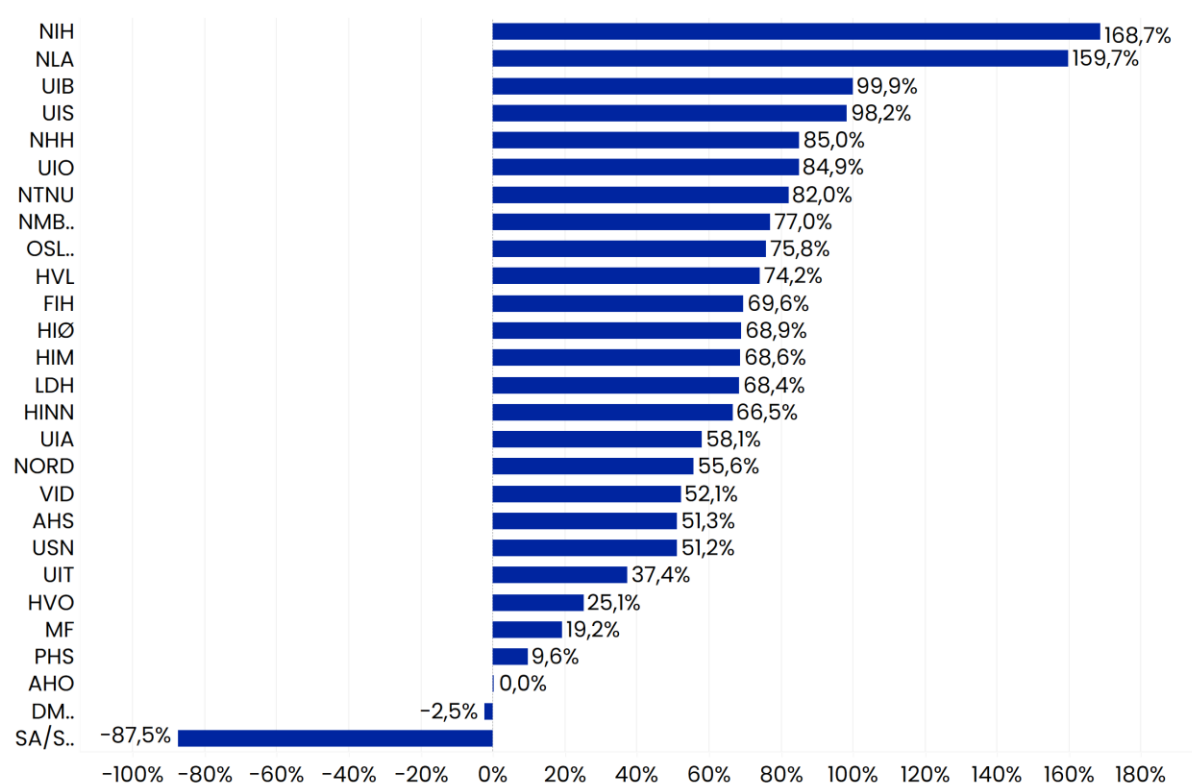
Opptakstall til alle studier finnes på nettsidene til Samordna opptak.

Antall tilbud som er sendt ut til søkerne er betydelig høyere enn antallet innmeldte planlagte studieplasser. 45 668 flere søkere har fått tilbud enn det er planlagte

studieplasser. Lærestedene overbooker på denne måten fordi de av erfaring vet at ikke alle som får tilbud, begynner på studiet. Mange søkere som får tilbud takker nei eller unnlater å svare, og en god del søkere som takker ja møter ikke opp til studiet. I årets hovedopptak har lærestedene totalt sett gitt 71,5 prosent flere tilbud om studieplass enn deres innmeldte budsjetterte studieplasser, mot 66,7 prosent fjor, og 68,3 prosent året før der igjen. Samlet ser vi dermed at overbookingen øker fra år til år.

Figur 4.1 viser overbooking i prosent fordelt på de ulike lærestedene.

Figur 4.1: Overbooking per lærested

Vi ser klart høyest overbooking på Norges idrettshøyskole og NLA, med en overbooking på henholdsvis ca. 169 og 160 prosent. De fleste institusjonene ligger i sjiktet mellom 50 og 100 prosent. Der vi ser «negativ» overbooking, for DMMH og Samisk høyskole, henger dette sammen med at lærestedene ikke har nok kvalifiserte søkere.

Les mer om overbooking fordelt på utdanningsområde og -type på Samordna opptak sin hjemmeside:

<https://www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall/overbooking/index.html>

5 Opptakstall fordelt på fylke

I dette kapittelet ser vi nærmere på opptakstall fordelt på fylkestilhørighet – både søkerens hjemstedsfylke, og fylket der studiestedene hører til. Søkerens hjemstedsfylke er hentet fra Folkeregisteret.

Tabell 5.1 viser antall søkere og antall søkere med tilbud om studieplass fordelt på søkers hjemstedsfylke ved hovedopptaket i fjor og i år. Søkere uten registrert norsk bostedsadresse er ikke inkludert i figuren. Disse utgjorde 529 søkere med tilbud i år, sammenlignet med 854 i fjor.

Tabell 5.1: Antall søkere og søkere med tilbud om studieplass fordelt på søkers hjemstedsfylke sammenlignet med i fjor

Søkers hjemfylke	Søkere			Søkere tilbud		
	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring
Agder	7 541	7 734	2,56 %	5 972	6 181	3,50 %
Innlandet	8 524	9 031	5,95 %	6 673	6 995	4,83 %
Møre og Romsdal	6 035	6 121	1,43 %	4 857	4 922	1,34 %
Nordland	4 980	5 006	0,52 %	3 958	3 893	-1,64 %
Oslo	21 323	23 346	9,49 %	16 035	17 770	10,82 %
Rogaland	10 883	11 288	3,72 %	8 584	8 926	3,98 %
Svalbard		9			8	
Trøndelag	12 380	12 886	4,09 %	9 820	10 429	6,20 %
Vestland	16 285	17 081	4,89 %	12 974	13 568	4,58 %
Akershus	17 400	18 429	5,91 %	13 226	13 917	5,22 %
Buskerud	5 607	5 848	4,30 %	4 319	4 439	2,78 %
Finnmark	1 770	1 828	3,28 %	1351	1447	7,11 %
Telemark	3 733	3 829	2,57 %	2 971	2 971	0,00 %
Troms	4 688	4 714	0,55 %	3 724	3 811	2,34 %
Vestfold	5 056	5 485	8,48 %	3 943	4 259	8,01 %
Østfold	6 947	7 163	3,11 %	5 357	5 433	1,42 %
Totalt	133 152	139 798	5,0 %	103 764	108 969	5,0 %

Tabellen viser at det er en økning fra i fjor til i år i antall søkere fra samtlige fylker. Etter en generell nedgang i 2023 i antall søkere med tilbud fra de fleste fylker, med unntak av Oslo og daværende Viken, ser vi nå at de antallet søkere med tilbud øker for alle fylker – med unntak av Nordland. Den største økningen, både prosentvis og i absolutte tall, ser vi for søkere fra Oslo.

Tabell 5.2 viser antall planlagte studieplasser, førstevalgssøkere og søkere med tilbud fordelt på *studiestedets fylke*, samt endring fra fjorårets hovedopptak.⁴

Tabell 5.2: Nøkkeltall fordelt på studiestedets fylke sammenlignet med i fjor

Studiestedets fylke	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring
Agder	3 976	3 862	-2,87 %	6 648	6 632	-0,24 %	6 160	6 341	2,94 %
Akershus	2 212	3 042	37,52 %	5 700	6 281	10,19 %	4 972	5 244	5,47 %
Buskerud	1 295	1 460	12,74 %	2 035	2 163	6,29 %	2 185	2 391	9,43 %
Finnmark	1 944	1 919	-1,29 %	2 691	3 115	15,76 %	2 542	2 921	14,91 %
Innlandet	5 171	5 161	-0,19 %	10 722	11 684	8,97 %	8 667	8 723	0,65 %
Møre og Romsdal	2 547	2 902	13,94 %	4 426	4 794	8,31 %	4 899	4 786	-2,31 %
Nordland	2 210	1 897	-14,16 %	3 166	2 898	-8,46 %	2 881	2 749	-4,58 %
Oslo	12 928	13 288	2,78 %	36 879	37 238	0,97 %	23 119	24 216	4,75 %
Rogaland	3 095	3 092	-0,10 %	7 220	7 510	4,02 %	5 588	6 196	10,88 %
Telemark	2 084	1 978	-5,09 %	3 277	3 542	8,09 %	2 923	2 973	1,71 %
Troms	3 818	3 731	-2,28 %	5 400	5 326	-1,37 %	4 700	5 046	7,36 %
Trøndelag	9 554	9 624	0,73 %	21 824	22 026	0,93 %	16 170	16 481	1,92 %
Vestfold	1 265	1 317	4,11 %	2 152	2 132	-0,93 %	1 670	1 755	5,09 %
Vestland	9 077	8 871	-2,27 %	19 673	22 569	14,72 %	15 336	16 829	9,74 %
Østfold	1 581	1 686	6,64 %	2 969	3 047	2,63 %	2 806	2 847	1,46 %
Totalt	62 757	63 830	1,71 %	134 782	140 957	4,58 %	104 618	109 498	4,66 %

Det er gitt flere tilbud om studieplass i de aller fleste fylkene i år sammenlignet med i fjor, med unntak av Møre og Romsdal og Nordland, som har en liten nedgang. Blant disse har Møre og Romsdal blant de høyeste økningene i både planlagte studieplasser (13,9%) og førstevalgssøkere (8,3%), mens Nordland har den største *nedgangen* i studieplasser (-14,2%) og førstevalgssøkere (-8,5%). Akershus har den klart største økningen i planlagte studieplasser (37,5%), mens Finnmark og Vestland fylke står for den største økningen i førstevalgssøkere, på henholdsvis 15,8 og 14,7 prosent. De største økningene i søkere med tilbud ser vi for Finnmark (14,9%), Rogaland (10,9%) og Vestland (9,7%).

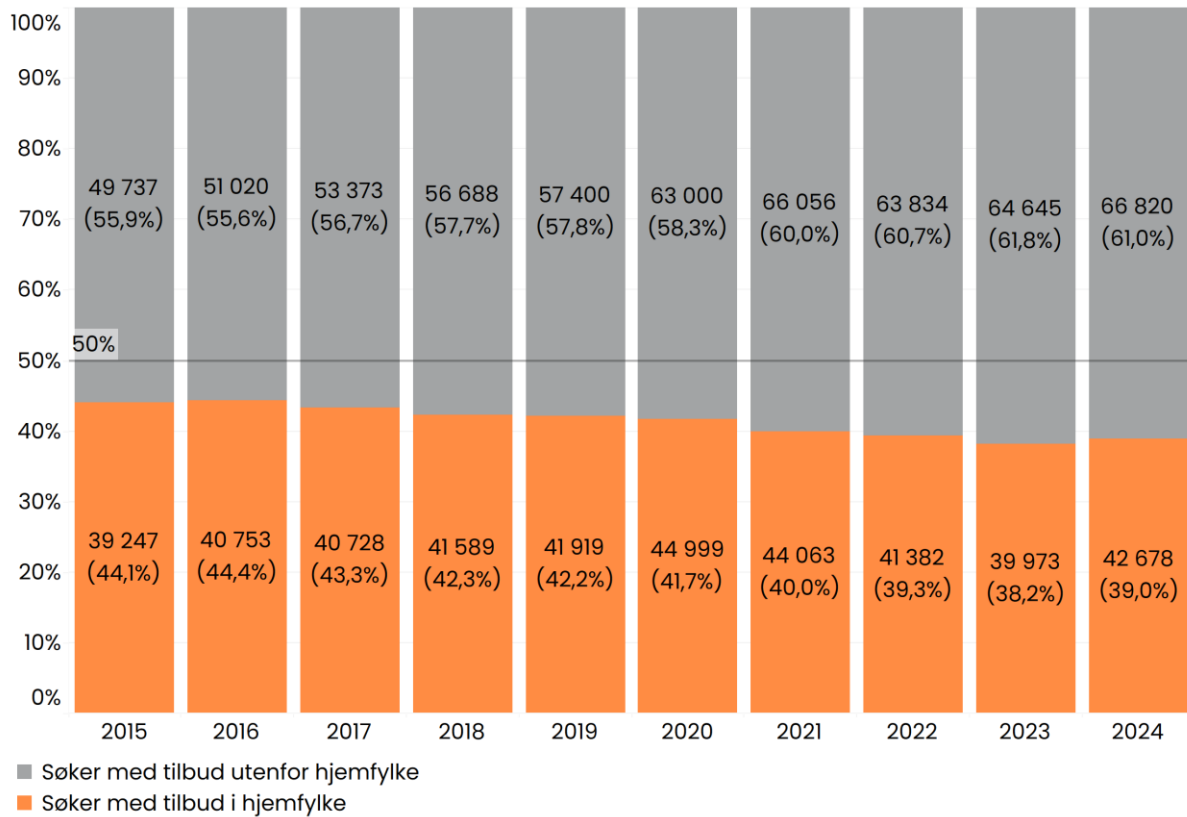
I faktnotatet for søkertallene i april så vi at andelen førstevalgssøkere til sitt eget hjemfylke har sunket over tid – fra 46 prosent i 2015 til 40 prosent i 2024⁵. Figur 5.1

⁴ De nye fylkesinndelingene i 2024 har hatt tilbakevirkende kraft i Samordna opptaks systemer, noe som gjør det mulig å sammenligne tall tilbake i tid.

⁵ [Søking til høyere utdanning ved universitet og høyskoler april 2024](#), figur 6

viser andelen av søkerne etter årets hovedopptak som har fått tilbud om studieplass i sitt eget hjemfylke.

Figur 5.1: Andel og antall søkere med tilbud i sitt hjemfylke

Tilsvarende søkertallene, ser vi at andelen av studentene med tilbud i hjemfylket har falt jevnt de siste 10 årene, fra ca. 44 prosent i 2015 til 39 prosent i 2024. Andelen førstevalgssøkere til og søkere med tilbud i sitt eget hjemfylke er forholdsvis lik – her er forskjellen på kun to prosentpoeng.

6 Poenggrenser og konkurranse om studieplasser

Til mange studier er det flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser. Derfor har enkelte studier poenggrenser. Poenggrensene angir søkeren med den laveste poengsummen som fikk tilbud om studieplass i hovedopptaket, og er en av indikasjonene på hvor vanskelig det er å komme inn på et studium.

I opptaket konkurrerer søkerne i ulike kvoter. De to største kvotene ordinær kvote og kvote for førstegangsvitnemål. Alle søkere konkurrerer i *ordinær kvote*. I denne kvoten konkurrerer man med konkurransepoengene sine. Søkere som ikke fyller mer enn 21 år i året de søker opptak og som har et førstegangsvitnemål konkurrer

også i kvote for førstegangsvitnemål. I denne kvoten konkurrerer man kun skolepoengene sine, det vil si karakterpoeng og språk- og realfagspoeng.⁶

Vi ser her nærmere på poenggrenser i de to største kvotene, ordinær kvote og kvote for førstegangsvitnemål

6.1 Studier med høyest poenggrense

Tabellen 6.1 viser poenggrenser for studiene som ved årets hovedopptak har høyest poenggrense i ordinær kvote.

Tabell 6.1: Poenggrense i ordinær kvote og antall på venteliste i fjor og i år, topp 20 studier med høyest poenggrense

Studienavn	Lærested	Utdannings- område og -type	Poenggrense ordinær kvote		Venteliste ordinær kvote	
			2023	2024	2023	2024
Medisin, Oslo, høst	UIO	HELSEFAG - MEDISIN	70,2	69,7	1 355	979
Medisin, Trondheim	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	69,6	69,4	1 292	852
Medisin, Oslo/Kristiansand, høst	UIO	HELSEFAG - MEDISIN		68,7		1 231
Medisin, Oslo, vår	UIO	HELSEFAG - MEDISIN	69,2	68,4	1 271	894
Medisin, Oslo/Kristiansand, vår	UIO	HELSEFAG - MEDISIN		68,3		1 127
Medisin, Trondheim/Ålesund	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	68,5	68,2	983	660
Psykologi , høst	UIO	SAMFUNN	68,5	68,1	1 755	1 743
Industriell økonomi og teknologiledelse	NTNU	TEKNO - SIVING	68,4	68	1 017	934
Medisin, Bergen	UIB	HELSEFAG - MEDISIN	68,6	67,8	1 487	1 180
Medisin, Trondheim/Levanger	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	68,8	67,5	968	628
Medisin, Trondheim/Gjøvik	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN		67,3		953
Medisin, Bergen/Stavanger	UIB	HELSEFAG - MEDISIN		67,1		1 248
Psykologi , vår	UIO	SAMFUNN	67,3	67	1 706	1 508
Medisin	UIT	HELSEFAG - MEDISIN	68,2	66,8	1 258	817
Psykologi, profesjonsstudium	NTNU	SAMFUNN	66,7	66,5	1 593	1 481

⁶ Se Samordna opptaks nettsider for [informasjon om konkurransepoeng og skolepoeng](#)

Psykologi, profesjonsstudium	UIB	SAMFUNN	67	66,5	1746	1609
Psykologi, profesjonsstudium	UIT	SAMFUNN	66,5	66,4	1 271	1 148
Odontologi	UIO	HELSEFAG - ODONT	67,2	66,3	557	407
Ingeniør, flyingeniør	NTNU	TEKNO - INGENIØR		65,5		603
Odontologi	UIB	HELSEFAG - ODONT	66,6	65,4	532	412

Medisinstudiene ved Universitetet i Oslo og ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet i Trondheim og Trondheim/Ålesund har de høyeste poenggrensen i ordinær kvote. Til disse studiene måtte man ha en poengsum på mer enn 68 poeng. Alle medisinstudiene som har vært tilbudt tidligere år, har lavere poenggrense i år enn i fjor. Det kan ha sammenheng med at studietilbudet har blitt utvidet med fire nye medisinstudier. Følgelig har 21 % flere søkere fått tilbud til et medisinstudium i år enn i fjor. Dette er en større økning enn i tidligere år.

Tabellen 6.2 viser poenggrenser for de 20 studiene som ved årets hovedopptak har høyest poenggrense i kvote for *førstegangsvitnemål*.

Tabell 6.2: Poenggrense i kvote for førstegangsvitnemål og antall på venteliste i fjor og i år, topp 20 studier med høyest poenggrense

Studienavn	Lære- sted	Utdannings- område og -type	Poenggrense kvote for førstegangs- vitnemål		Venteliste kvote for førstegangs- vitnemål	
			2023	2024	2023	2024
Industriell økonomi og teknologiledelse	NTNU	TEKNO - SIVING	63	62,1	775	699
Medisin, Trondheim	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	62,2	61,7	720	453
Honoursprogram, Real FAG	UIO	REALFAG	61,5	60,9	33	31
Medisin, Oslo, høst	UIO	HELSEFAG - MEDISIN	61,2	60,7	675	497
Medisin, Trondheim/Ålesund	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	61,5	59,8	502	278
Nanoteknologi	NTNU	TEKNO - SIVING	60	59,7	83	75
Business, economics and data science - siviløkonom	NHH	ØKADM		59,6		1352
Medisin, Bergen	UIB	HELSEFAG - MEDISIN	60,1	59,4	823	670
Medisin, Trondheim/Levanger	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	60,8	59,3	510	309
Kybernetikk og robotikk	NTNU	TEKNO - SIVING	60,7	59,2	271	204
Medisin, Oslo, vår	UIO	HELSEFAG - MEDISIN	60,1	59	630	417
Medisin, Oslo/Kristiansand, høst	UIO	HELSEFAG - MEDISIN		59		611
Ingeniør, flyingeniør	NTNU	TEKNO - INGENIØR		58,9		347

Informasjonsteknologi og økonomi (sivilingeniør)	UIB	TEKNO - SIVING	58,3	58,8	151	137
Datateknologi	NTNU	TEKNO - SIVING	60,1	58,7	329	270
Medisin, Trondheim/Gjøvik	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN		58,7		484
Medisin, Oslo/Kristiansand, vår	UIO	HELSEFAG - MEDISIN		58,7		530
Fysikk og matematikk	NTNU	TEKNO - SIVING	58,7	58,6	113	151
Medisin, Bergen/Stavanger	UIB	HELSEFAG - MEDISIN		58,5		682
Psykologi, profesjonsstudium	NTNU	SAMFUNN	58,5	58,3	834	768

Også i kvoten for førstegangsvitnemål er poenggrensen til medisinstudiene høy. Her er det imidlertid en rekke andre utdanninger som også skiller seg ut. Blant studiene med høyest poenggrense i førstegangsvitnemålskvoten, men ikke i ordinær kvote, finner vi blant annet flere sivilingeniørstudier, som Nanoteknologi, Kybernetikk og robotikk og Datateknologi, alle ved NTNU. Studiet med aller høyest poenggrense i førstegangsvitnemålskvoten er Industriell økonomi og teknologiledelse ved NTNU, mens honoursprogrammet i realfag ved UiO har tredje høyeste poenggrense. Blant de 10 studiene med høyest poenggrense i denne kvoten finner vi også siviløkonom-studiet Business, economics and data science ved NHH.

En annen indikasjon på konkurranse om studie plassene er antall søkere per studie plass. Tabell 6.3 viser studiene med høyest antall førstevalgssøkere per planlagte studie plass.

Tabell 6.3: Studier med høyest antall førstevalgssøkere per planlagte studie plass

Studiekode	Studienavn	Lærested	Studiested	Planlagte studie plasser	Søknader førstevalg	Førstevalg per plass
185 498	Medisin, Oslo/Kristiansand, høst	UIO	Oslo	15	295	19,7
217 906	Toll, vareførsel og grensekontroll	UIS	Stavanger	60	1077	18
194 007	Ingeniør, flyingeniør	NTNU	Trondheim	25	441	17,6
186 644	Luftfartsfag	UIT	Tromsø	12	210	17,5
185 874	Kriminologi, bachelor	UIO	Oslo	48	832	17,3
185 751	Kriminologi, årsstudium	UIO	Oslo	24	404	16,8
191 340	Business, economics and data science - siviløkonom	NHH	Bergen	70	1083	15,5
185 941	Psykologi, høst	UIO	Oslo	63	973	15,4
189 030	Arkitekt	AHO	Oslo	60	750	12,5
184 534	Film- og TV-produksjon	UIB	Bergen	22	264	12

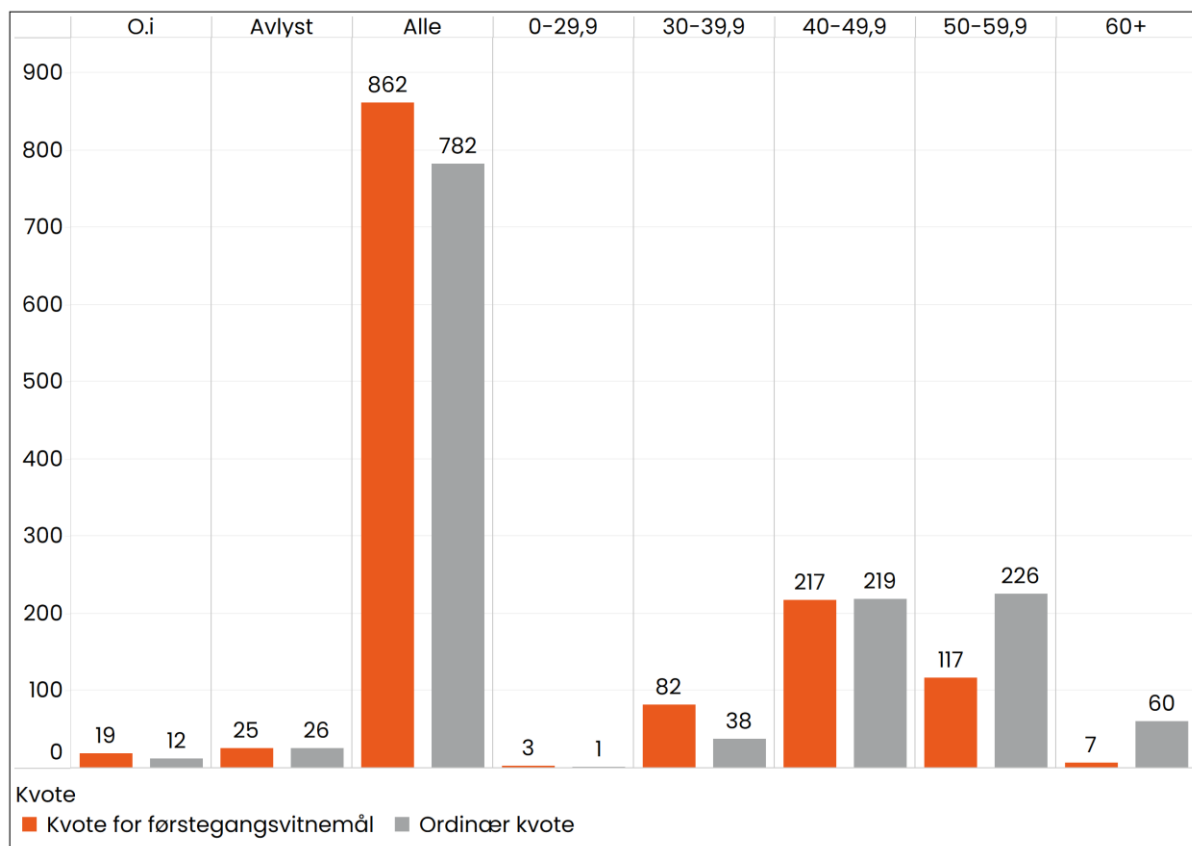
254 359	Innovasjon, markedsføring og ledelse, Bergen	NLA	Bergen	20	217	10,9
185 499	Medisin, Oslo/Kristiansand, vår	UIO	Oslo	15	151	10,1
217 554	Paramedisin	UIS	Stavanger	20	199	10
215 162	Økonomi og ledelse	OSLO MET	Oslo	30	288	9,6
194 646	Film- og videoproduksjon	NTNU	Trondheim	20	191	9,6
215 472	Kunst og design - studieretn. mote og produksjon	OSLO MET	Oslo	24	223	9,3
185 724	Rettsvitenskap (jus), høst	UIO	Oslo	224	2042	9,1
215 604	Medier og kommunikasjon, årsstudium	OSLO MET	Oslo	10	91	9,1
215 253	Økonomi og ledelse, deltid	OSLO MET	Oslo	25	221	8,8
192 199	Ettårig grunnstudium	NMBU	Ås	50	437	8,7

Vi ser noen gjengangere fra listene over studier med høyest poenggrense – for eksempel medisin- og psykologi-studiene ved UiO for ordinær kvote, og flyingeniør ved NTNU og Business, economics and data science ved NHH for førstegangsvitnemålskvote. Blant de mest populære studiene finner vi her også Toll, vareførsel og grensekontroll ved UiS, og Kriminologi ved UiO.

Samlet oversikt over årets poenggrenser er publisert på Samordna opptaks nettsider: <https://www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall/>.

Figur 6.1 viser antall studier fordelt på poenggrenseintervaller for ordinær kvote og kvote for førstegangsvitnemål. Studier med poenggrense «Alle» er studier der alle kvalifiserte søkere fikk tilbud om studieplass. Det vil si at disse studiene i praksis ikke hadde en poenggrense. Studier med poenggrense «O.i.» er studier der poenggrensen ikke blir offentliggjort. Figuren viser også antall avlyste studier.

Figur 6.1: Antall studier fordelt på poenggrenseintervaller i hovedopptaket

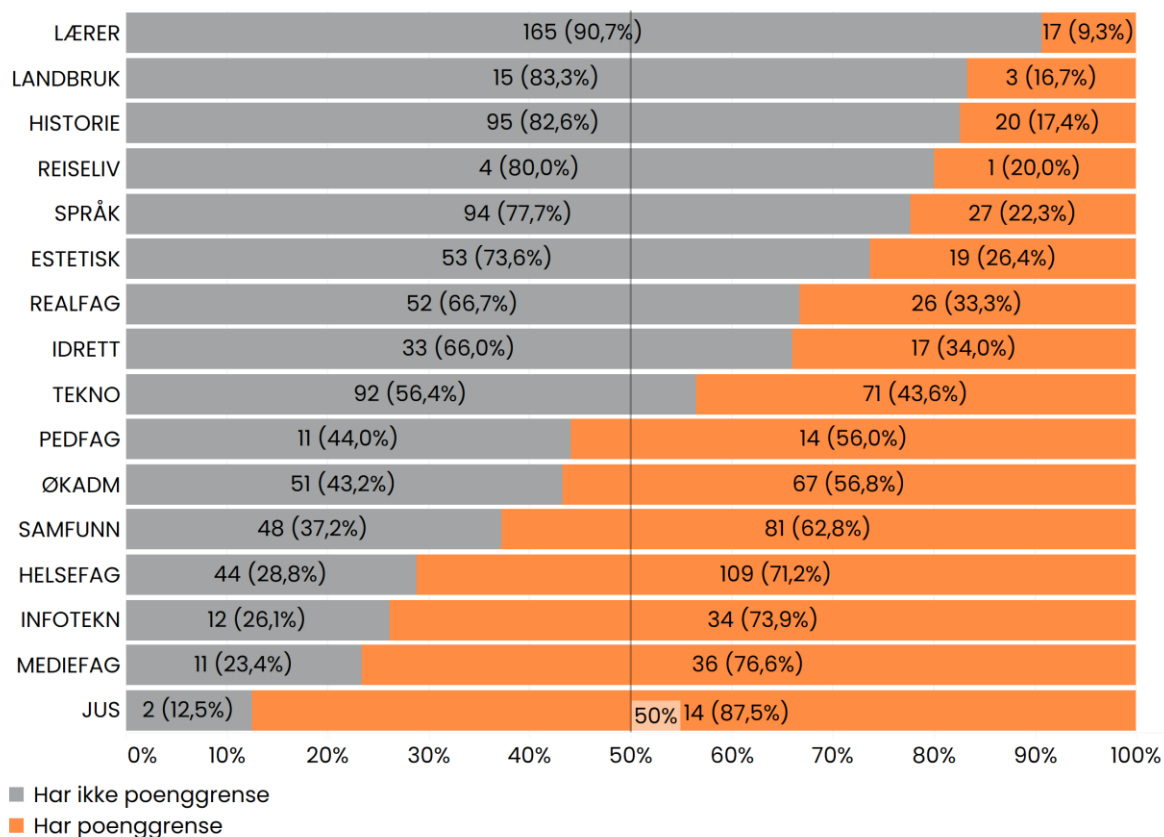

Ved 286 studier i årets hovedopptak var poenggrensen 50 poeng eller mer i ordinær kvote. Det vil si at søkerne måtte ha 50 konkurransepoeng eller mer for å få tilbud. Ved 124 studier var poenggrensen i kvote for førstegangsvitnemål 50 poeng eller mer. Vi minner om at i kvote for førstegangsvitnemål konkurrerer søkerne kun med skolepoengene sine, så poenggrensen vil generelt være lavere i denne kvoten.

Selv om det er høy konkurranse om studieplass til enkelte studier, med høye poenggrenser og mange søkere på venteliste, har en stor del av studietilbudet ingen poenggrense. Som vi ser av figur 6.1 over har 66 % av alle studier med kvote for førstegangsvitnemål ingen poenggrense i årets hovedopptak. 58,4 % av alle studier i ordinær kvote har heller ingen poenggrense. Alle kvalifiserte søkere får tilbud om studieplass til disse studiene.

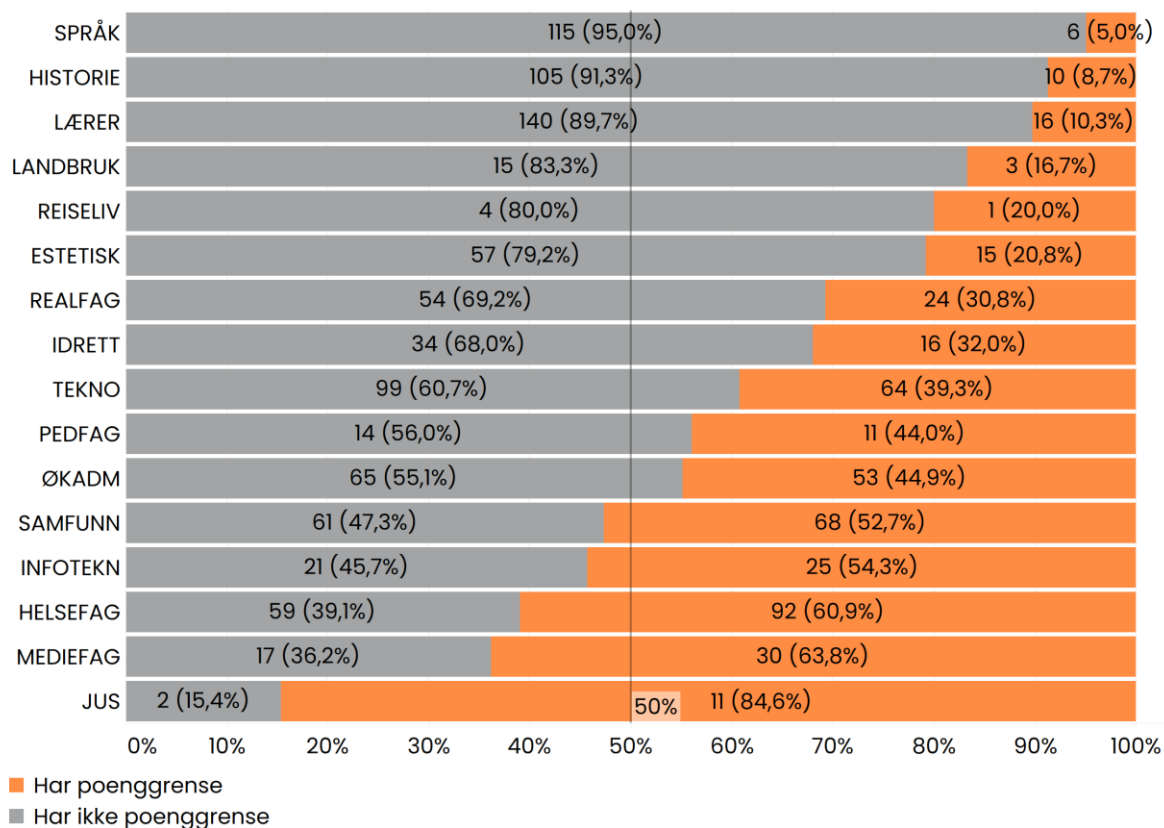
Det er store forskjeller mellom utdanningsområdene i hvor stor andel av studiene som har poenggrense. Figurene 6.2 og 6.3 under viser andelen studier med og uten poenggrenser for hvert utdanningsområde i henholdsvis ordinær kvote og kvote for førstegangsvitnemål. Avlyste studier er ikke regnet med.

Figur 6.2: Andel studier med og uten poenggrense i ordinær kvote per utdanningsområde

Utdanningsområdet med klart lavest andel studier med poenggrense i ordinær kvote er lærerutdanningene. I den andre enden av skalaen finner vi jusutdanningene, der omtrent 88 prosent av studiene har poenggrense. Her finner vi også mediefag (77%), informasjonsteknologi (74%), og helsefag (71%) – for sistnevnte er medisinfagene utslagsgivende.

Figur 6.3: Andel studier med og uten poenggrense i kvote for førstegangsvitnemål per utdanningsområde

For førstegangsvitnemålskvoten ser vi noen av de samme mønstrene, særlig for utdanningsområdene med høy andel studier med poenggrense – her ser vi nok en gang jusutdanninger på topp, etterfulgt av mediefag, helsefag og informasjonsteknologi. I den andre enden av skalaen, derimot, ser vi at kun fem prosent av språkstudiene har poenggrense i førstegangsvitnemålskvoten, sammenlignet med ca. 22 prosent i ordinær kvote. For historie ser vi også at andelen er omtrent halvert i førstegangsvitnemålskvoten (9%), sammenlignet med ordinær kvote (17%).

7 Nett-/samlingsbaserte studier, og deltidsstudier

I dette kapittelet ser vi på opptakstall til nett- og samlingsbaserte studier og til deltidsstudier. Ved nettbaserte studier foregår undervisningen på nett, mens et samlingsbasert studium er et studium der studentene møtes til et gitt antall undervisningssamlinger i løpet av semesteret. Et studium kan være nettbasert med eller uten samlinger. Det er lærestedet som tilbyr studiet som kategoriserer studiet som nett- og/eller samlingsbasert. I dette notatet ser på nett- og

samlingsbaserte studier samlet – der vi refererer til «nettbaserte studier», sikter vi heretter til både nett- og samlingsbaserte studier samlet.

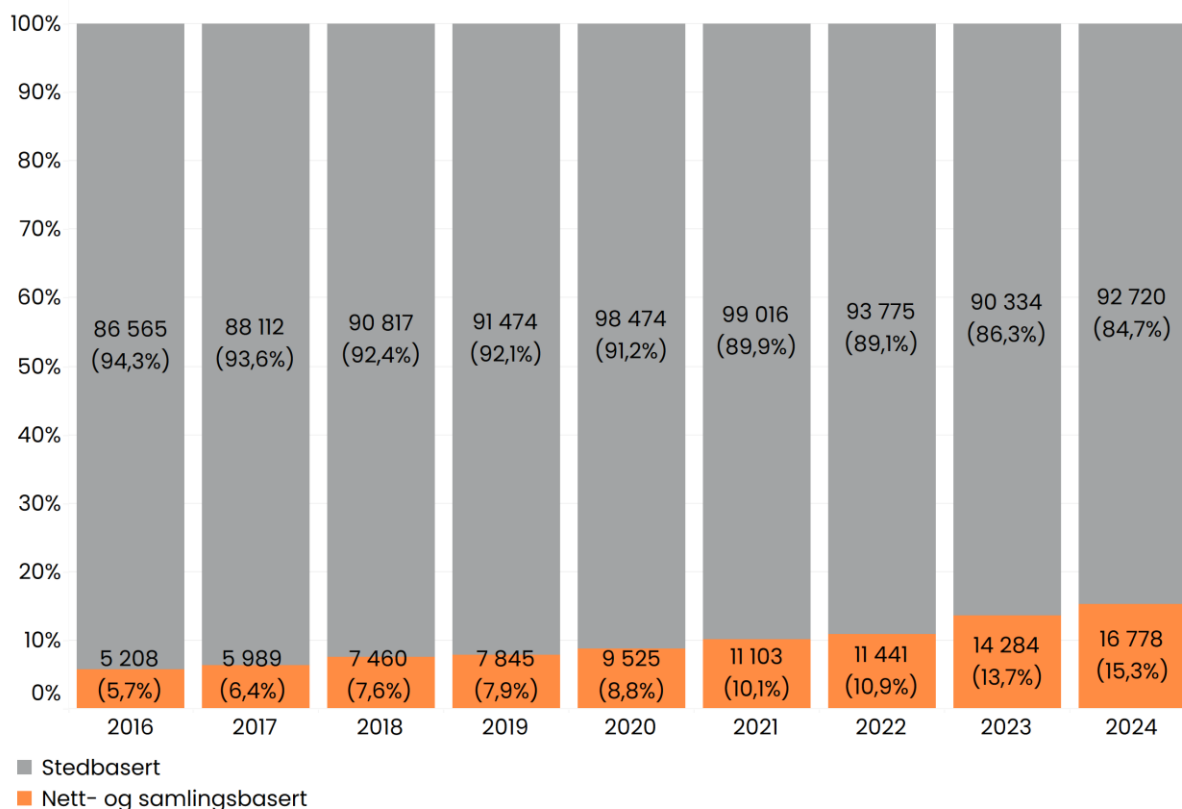
Studietilbudet til grunnstudier ved universiteter og høyskoler består hovedsakelig av stedbaserte studier, men mulighetene innenfor nett- og samlingsbaserte studier øker stadig i omfang.

Selv om den store majoriteten av studiene som tilbys i det samordnede opptaket er heltidsstudier, er det en økning i antall studier man kan studere på deltid. Det er ved årets opptak tilbudt 80 deltidsstudier (opp fra 66 i fjor).

7.1 Opptakstall til nett- og samlingsbaserte studier

Figuren 7.1 viser fordelingen av søkere med tilbud på stedbaserte og nett- og samlingsbaserte studier, fra 2016 og frem til i dag. Vi viser kun tall tilbake til 2016, da vi ikke har tall for nett- og samlingsbaserte studier tilgjengelig for tidligere år.

Figur 7.1: Andel av søkere med tilbud til nettbaserte og stedbaserte studier fra og med 2016

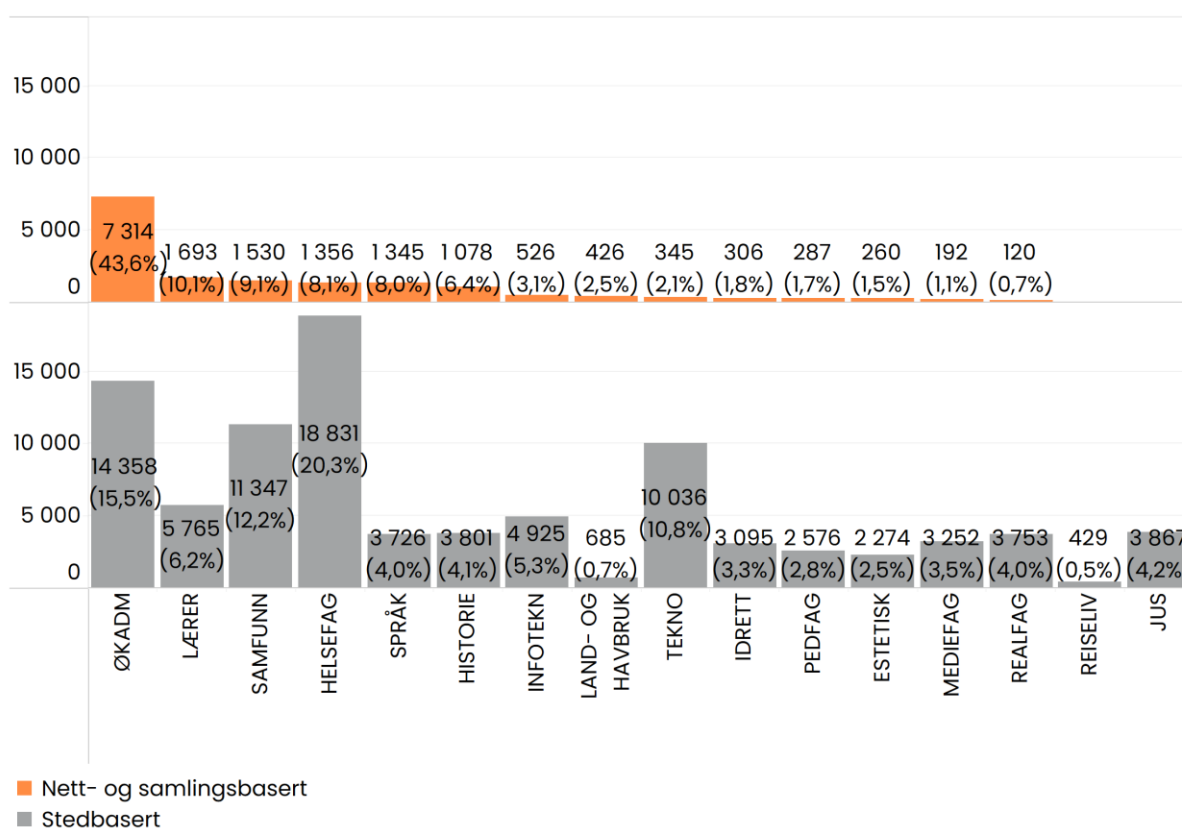

I 2024 har 15,3 % (16 778) av alle søkere med tilbud fått tilbud til et nett- eller samlingsbasert studium. Det er 17,5 % flere søkere med tilbud til disse studiene, sammenlignet med i fjor. Til sammenligning har søkere med tilbud til stedbaserte studier kun økt med 2,6 % fra i fjor.

Økningen vi ser i søkere med tilbud til nett- og samlingsbaserte studier tilsvarer en økning i planlagte studieplasser, og at flere har et nett- eller samlingsbasert studium som sitt førstevalg. Som vi så i faktnotatet om søker tallene i april, er rundt 15 % av planlagte studieplasser i årets opptak ved nett- og samlingsbaserte studier, og rundt 15 % av alle søkere har et nett- eller samlingsbasert studium som sitt førstevalg.⁷

Det er betydelige forskjeller mellom utdanningsområdene når det gjelder tilbud til nett- og samlingsbaserte studier. Figur 7.2 viser fordelingen av søkere med tilbud på de ulike utdanningsområdene, for henholdsvis nett- og samlingsbaserte og stedsbaserte studier. Merk at andelen summerer seg til 100% for hver rad.

Figur 7.2: Fordeling av søkere med tilbud til hhv. nett- og samlingsbaserte studier og stedsbaserte studier på utdanningsområdene

For nett- og samlingsbaserte studier er økonomisk-administrative fag det utdanningsområdet med klart flest søkere med tilbud. Over 40% av tilbudene som er gitt til nett- og samlingsbaserte studier er til økonomisk-administrative fag. Det skyldes delvis at det totalt er gitt flest tilbud til økonomisk-administrative fag, men også at en betydelig del av studiene til dette utdanningsområdet er nett- og

⁷ [Søking til høyere utdanning ved universitet og høyskoler april 2024](#), figur 7

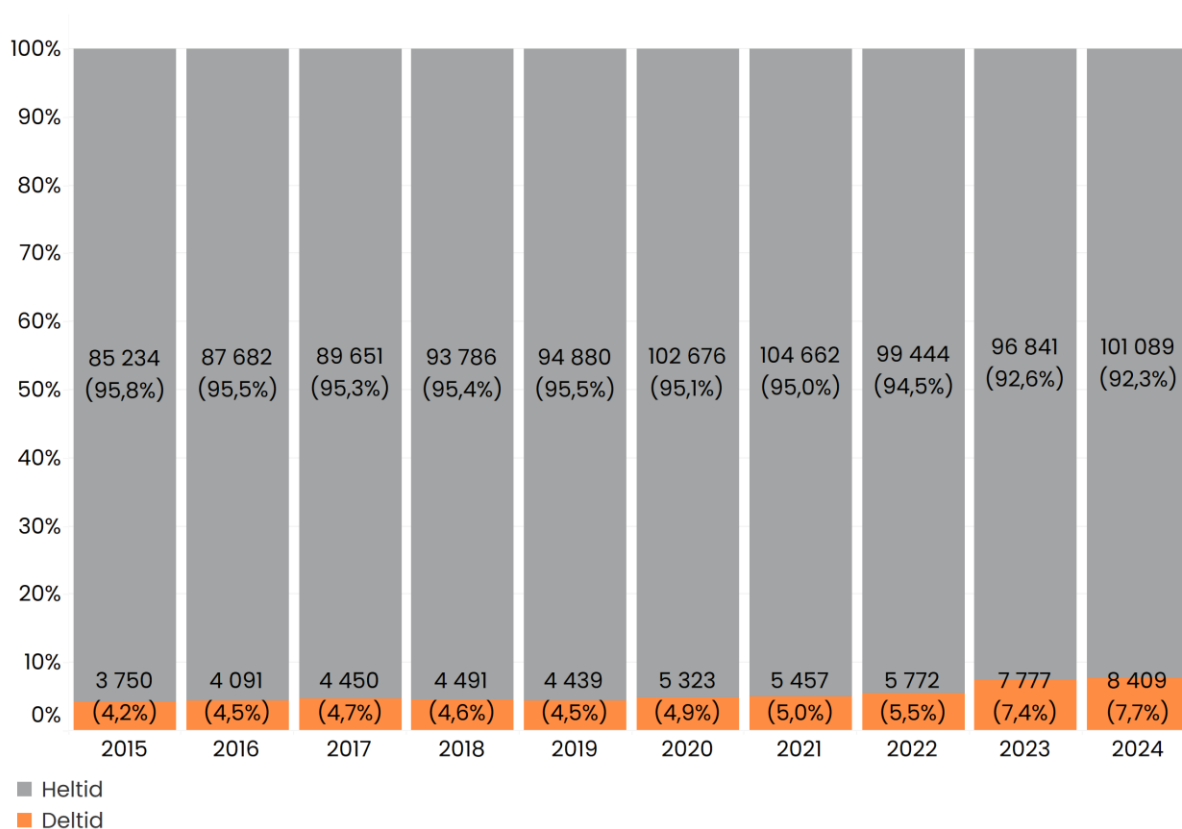
samlingsbaserte – en tredjedel av tilbudene ved økonomisk-administrative fag er til nett- og samlingsbaserte studier.

Selv om tilbudene til nett- og samlingsbasert studier fortsatt er ujevnt fordelt på utdanningsområdene, er fordelingen jevnere i år enn i fjor. I fjor var halvparten av tilbudene til nett- og samlingsbasert studier til et studium innenfor økonomisk-administrative fag. Til flere utdanningsområder, inkludert «lærer» og «helsefag», er det nye nett- og samlingsbaserte studier som gjør at flere søkere i år enn i fjor får tilbud til slike studier. Det er også verdt å merke seg at for stedbaserte studier er det helsefag, ikke økonomisk-administrative fag, som har flest søkere med tilbud. At vi på overordnet nivå ser at økonomi og administrasjon har høyest antall tilbud i år (jf. kapittel 3.1), skyldes dermed det høye antallet søkere med tilbud til de nett- og samlingsbaserte utdanningene i dette utdanningsområdet.

7.2 Opptakstall til deltidsutdanninger

Figuren 7.3 viser fordelingen av søkere med tilbud på heltids- og deltidsstudier de siste 10 årene.

Figur 7.3: Andel av søkere med tilbud til heltids- og deltidsutdanninger de siste ti årene

Sammenlignet med fjoråret har 8,1 % (632) flere søkere fått tilbud til et deltidsstudium i år. Til sammenligning har antall søkere med tilbud til et

heltidsstudium økt med 4,3 % (4 248). Det utgjør likevel kun en marginal endring i den totale andelen søkere med tilbud som har fått tilbud til et deltidsstudium sammenlignet med året før. Ser vi imidlertid på trenden over tid, ser vi at andelen søkere med tilbud til deltidstudier har økt med over 3 prosentpoeng – noe som tilsvarer en økning på over 80 prosent.

Det er i år flere planlagte studieplasser og søkere som har et deltidsstudium som sitt førstevalg enn i fjor⁸, og økningen i søkere med tilbud til et slikt studium er derfor ikke uventet. Nye deltidsstudier innenfor sykepleie-, vernepleie- og barnehagelærerutdanning er med å forklare økningen i søkere med tilbud til deltidsstudier. I tillegg kan økningen forklares med at det er gitt 250 tilbud til et nytt årsstudium i bærekraftig entreprenørskap og innovasjon på deltid ved NLA Høgskolen.

8 Opptak fordelt på kjønn og alder

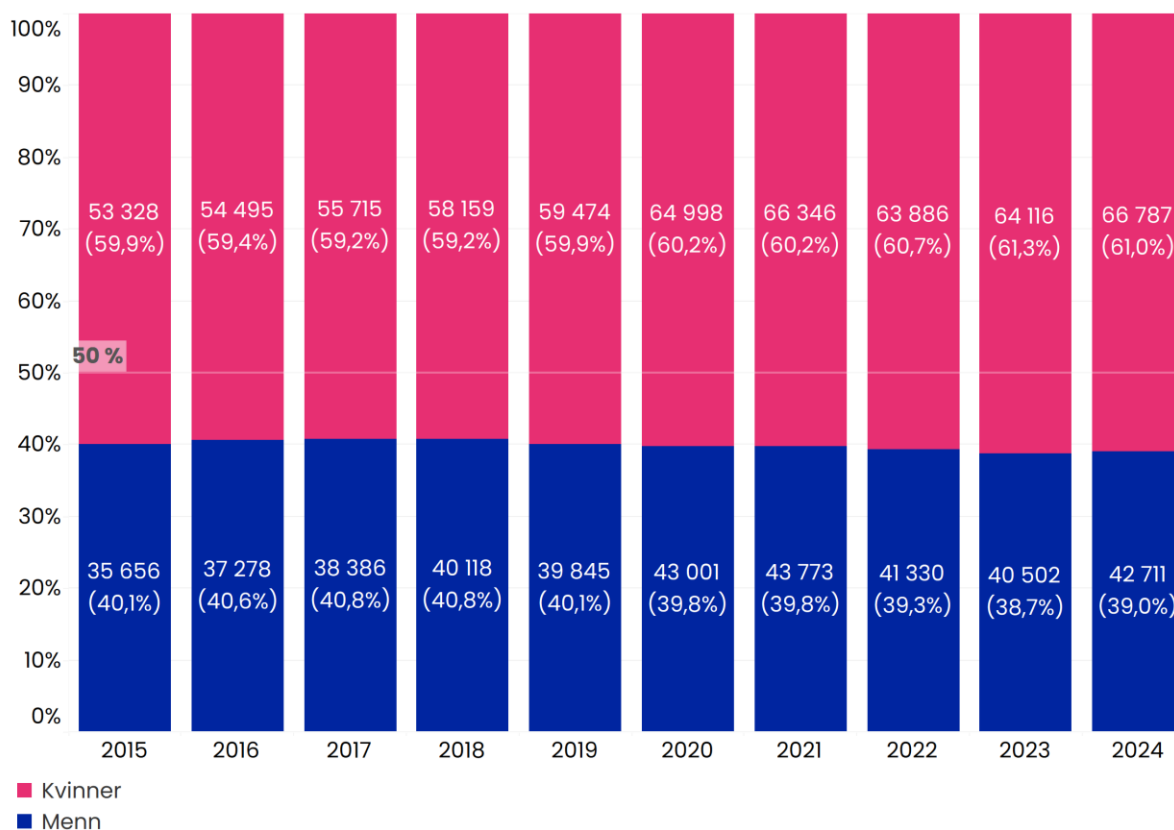
I dette kapittelet omtaler vi opptakstallene fordelt på søkerens kjønn og alder. I delkapittel 8.1 ser vi på kjønnsfordelingen totalt og fordelt på utdanningsområder. Delkapittel 8.2 dekker aldersfordelingen totalt og for menn og kvinner.

8.1 Kjønnsfordeling

Figur 8.1 under viser utviklingen i andel kvinnelige og mannlige søkere med tilbud de siste 10 årene.

⁸ [Søking til høyere utdanning ved universitet og høyskoler april 2024](#), figur 9

Figur 8.1: Kjønnssandel søkere med tilbud de siste ti årene

Vi ser at 39 prosent (42 711) av søkere med tilbud i årets opptak er menn, og 61 prosent (66 787) er kvinner. Denne kjønnfordelingen har vært relativt stabil de siste ti årene. At flere kvinner enn menn får tilbud om studieplass skyldes først og fremst at det er flere kvinnelige enn mannlige søkere – andelen kvinner og menn som søker om studieplass tilsvarer omtrent fordelingen i tilbud som gis i hovedopptaket⁹

Tabell 8.1 gir en oversikt over antall kvalifiserte søkere og søkere med tilbud, både samlet og for hvert kjønn per utdanningsområde. Utdanningsområdene er sortert etter totalt antall søkere med tilbud.

⁹ [Søking til høyere utdanning ved universitet og høyskoler april 2024](#), figur 10

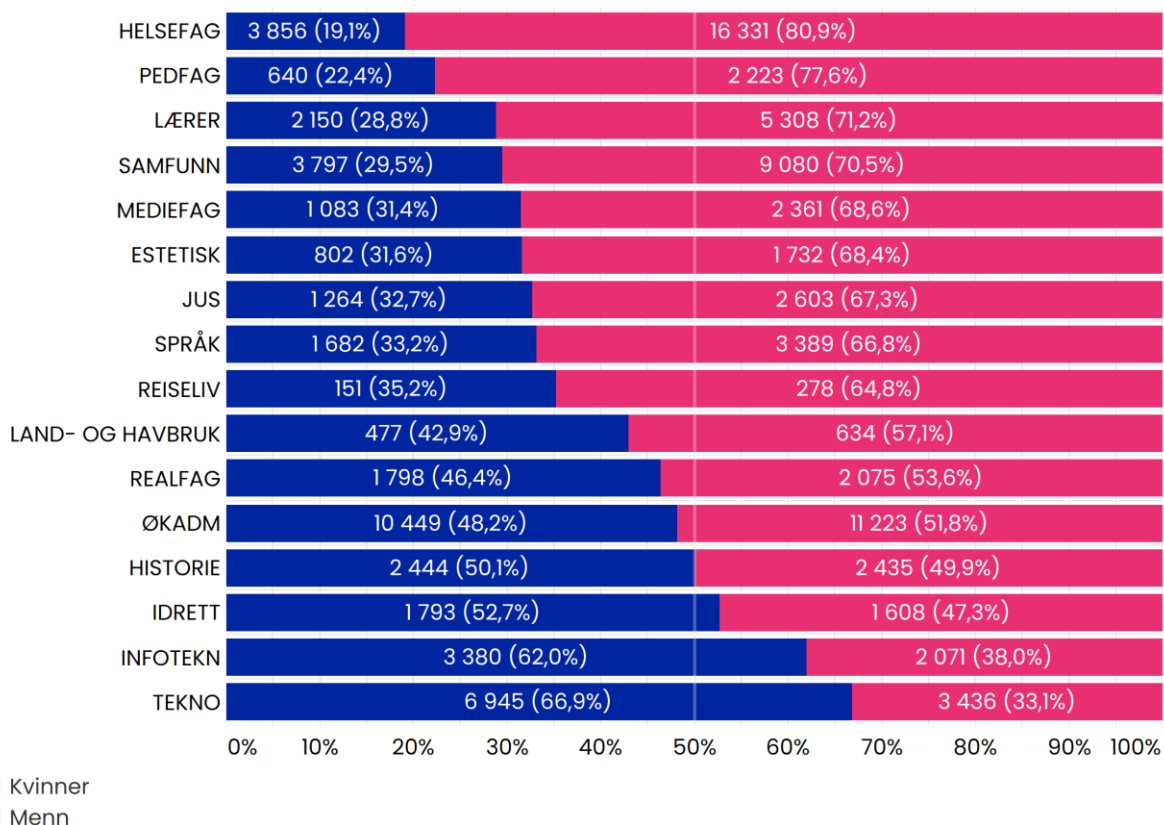
Tabell 8.1: Antall kvalifiserte søkere og søkere med tilbud fordelt på kjønn og utdanningsområde

	Søkere kvalifisert			Søkere tilbud		
	Kvinner	Menn	Total	Kvinner	Menn	Total
ØKADM	26 256	22 069	48 325	11 223	10 449	21 672
HELSEFAG	34 248	10 947	45 195	16 331	3 856	20 187
SAMFUNN	30 486	12 978	43 464	9 080	3 797	12 877
TEKNO	7 663	12 626	20 289	3 436	6 945	10 381
LÆRER	10 952	4 310	15 262	5 308	2 150	7 458
INFOTEKN	7 182	9 646	16 828	2 071	3 380	5 451
SPRÅK	8 716	4 178	12 894	3 389	1 682	5 071
HISTORIE	8 765	6 713	15 478	2 435	2 444	4 879
REALFAG	5 812	4 536	10 348	2 075	1 798	3 873
JUS	11 764	5 655	17 419	2 603	1 264	3 867
MEDIEFAG	8 948	4 347	13 295	2 361	1 083	3 444
IDRETT	5 784	5 314	11 098	1 608	1 793	3 401
PEDFAG	8 275	2 430	10 705	2 223	640	2 863
ESTETISK	5 456	2 158	7 614	1 732	802	2 534
LAND- OG HAVBRUK	1 849	1 342	3 191	634	477	1 111
REISELIV	1 196	632	1 828	278	151	429
Totalt	76 504	49 746	126 250	66 787	42 711	109 498

Det er store forskjeller i hvilke utdanningsområder kvinner og menn søker på, og dermed også til hvilke utdanningsområder de får tilbud om studieplass. Det er omtrent like mange kvinner og menn som søker på og får tilbud om studieplass ved studier innenfor økonomisk-administrative fag, som er det største utdanningsområdet. Ved andre utdanningsområder er det stor overvekt av søkere, kvalifiserte søkere og søkere med tilbud av ett kjønn.

Figur 8.2 under viser kjønnsfordelingen for søkere med tilbud per utdanningsområde.

Figur 8.2 Kjønnsfordeling søkere med tilbud fordelt på utdanningsområde

Vi ser at andelen kvinner med tilbud er høyest innenfor utdanningsområdene «helsefag» (80,9 %) «pedagogiske fag» (77,6 %), «lærer» (71,2 %) og «samfunnsvitenskapelige fag» (70,5 %). Det er noe variasjon også innad i utdanningstypene. For lærerutdanningene er det høyest kvinneandel for barnehagelærer og GLU 1-7 (ca. 80%), mens på yrkesfaglærer er flesteparten menn (ca. 56%). Innenfor lektorutdanningene er kjønnfordelingen noe mer jevn, med omtrent 60 prosent kvinner og 40 prosent menn. Andelen menn med tilbud er størst innenfor utdanningsområdene «teknologiske fag» (66,9 %) og «informasjonsteknologi» (62 %).Også her ser vi imidlertid noe variasjon – for eksempel er kvinneandelen hele 70 prosent på arkitektur, som ligger innenfor teknologiske fag. For flere detaljer rundt kjønnfordelingen på utdanningsområder og -typer, se det [dynamiske dashboardet](#) på Samordna opptaks nettsider.

8.2 Aldersfordeling

Tabell 8.2 viser antall søkere med tilbud om studieplass de siste to årene etter alder eller aldersgrupper, samt den prosentvise endringen fra i fjor. Det er store variasjoner i antall søkere med tilbud i de forskjellige aldersgruppene.

Tabell 8.2 Opptakstall per aldersgruppe de tre siste årene

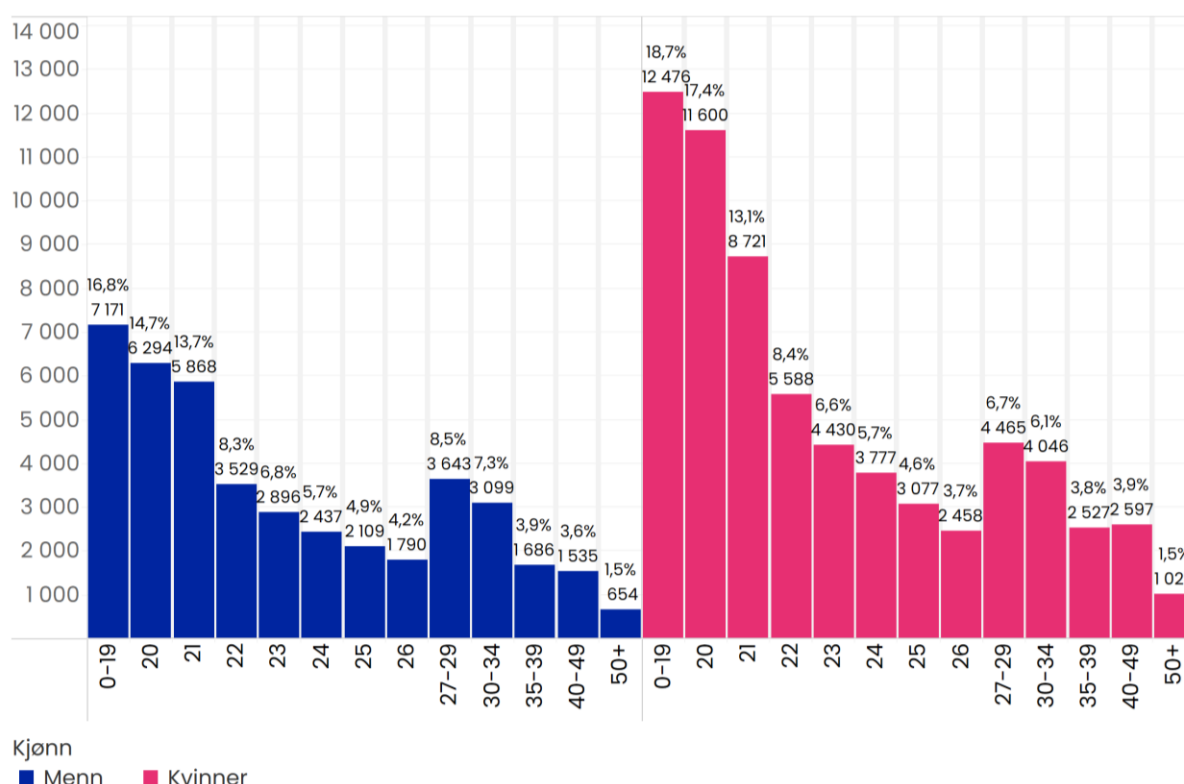
Alders-gruppe	Søkere			Søkere kvalifisert			Søkere tilbud		
	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring
16-19	24 460	24 267	-0,8 %	22 011	21 832	-0,8 %	19 891	19 647	-1,2 %
20	20 102	20 965	4,3 %	18 990	19 619	3,3 %	17 097	17 894	4,7 %
21	16 178	17 155	6,0 %	15 264	16 040	5,1 %	13 754	14 589	6,1 %
22	11 033	11 316	2,6 %	10 232	10 513	2,7 %	8 764	9 117	4,0 %
23	9 210	9 056	-1,7 %	8 433	8 326	-1,3 %	7 360	7 326	-0,5 %
24	7 353	7 838	6,6 %	6 702	7 164	6,9 %	5 803	6 214	7,1 %
25	5 975	6 566	9,9 %	5 398	5 952	10,3 %	4 598	5 186	12,8 %
26	4 912	5 507	12,1 %	4 438	4 937	11,2 %	3 772	4 248	12,6 %
27-29	10 250	10 995	7,3 %	8 997	9 669	7,5 %	7 513	8 108	7,9 %
30-34	10 147	10 610	4,6 %	8 517	8 908	4,6 %	6 788	7 145	5,3 %
35-39	6 286	6 764	7,6 %	5 091	5 431	6,7 %	3 961	4 213	6,4 %
40-49	6 468	7 144	10,5 %	5 147	5 575	8,3 %	3 857	4 132	7,1 %
50+	2 408	2 774	15,2 %	2 002	2 284	14,1 %	1 460	1 679	15,0 %
Totalt	134 782	140 957	4,6 %	121 222	126 250	4,1 %	104 618	109 498	4,7 %

Vi ser i år en økning i antall søkere med tilbud i alle aldersgrupper utenom 16-19-åringene og 23-åringene. Den prosentvise økningen i søkere med tilbud er størst i aldersgruppen 50+, men dette utgjør bare 219 flere søkere med tilbud i år enn i fjor.

Det er gitt flest tilbud (19 647) til søkere i aldersgruppen 16–19, som også utgjør den største søkergruppen. Det er likevel en liten nedgang fra i fjor, på 1,2 prosent. 835 flere 21-åringar får tilbud om studieplass i år enn i fjor. Disse står for den største absolutte økningen i søkere med tilbud.

Figur 8.3 under viser prosentandelen mannlige og kvinnelige søkere med tilbud fordelt på de ulike aldersgruppene.

Figur 8.3 Kjønnfordeling søkere med tilbud fordelt på alder

Figuren viser at aldersfordelingen blant søkere med tilbud er ganske lik på tvers av kjønnene. For både kvinner og menn er det flest søkere med tilbud i de yngste aldersgruppene. Vi ser en liten topp igjen for begge kjønn av søkere med tilbud i aldersgruppene 27–29 år og 30–34 år. Det er likevel en større andel mannlige søkere med tilbud i disse aldersgruppene enn tilsvarende for kvinner. Henholdsvis 8,5 prosent og 7,3 prosent av alle menn som har fått tilbud i årets hovedopptak er i aldersgruppene 27–29 år og 30–34 år.

